

בעזרת השם יתברך

ספר

עצתו אמונה

בריון פון חיזוק, אמונה און
פראקטישע עצות פאר'ן לעבן,
געשריבן דורך ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

אידיש

פרשת צו

תש"פ

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית ברסלב
ליבערטי
Heichal Hakodesh Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41st Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

Visit Our Web Site:
www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

חיזוק פאר די
אידישע שטוב
212-444-9169

קול
ברסלב
212-444-9191

חיזוק יומי
צו באקומען די חיזוק יומי
טעלעפאון מעסידזשינג
347-630-2876
אימעיל
chizikyomi@gmail.com

עֲנֵתוּ אֲמוּנָה

- ענדערש לערנען שנעל און אסאך, אדער ענדערש ווייניגער און קלארער? א.....
- מעג מען מאכן א גורל צו וויסן וואס צו טון? ד.....
- מען טראגט מיר אן א שידוך, און זיי ווילן איד זאל לערנען אין כולל, וואס טו איד? ה.....
- מיין אינגל נעמט יעדע מצוה מיט צופיל דרוק, ווי אזוי העלף איד אים? ו.....
- וואס טוט מען מיט א קליין קינד וואס זאגט ליגנט? ח.....
- ווי אזוי לערנט מען שלחן ערוך אויפ'ן סדר דרך הלימוד? י.....
- וואס טוט מען ווען מען קען נישט גיין אין מקוה? יא.....
- דארף מען זיך אנשטרענגען אין די יעצטיגע צייטן צו טרעפן א מנן און מקוה? יג.....
- מיינע עלטערן רעדן קעגן מיין רבי, מעג איד זיי ענטפערן? יד.....
- א מיידל וואס ארבעט, קען נעמען דאס געלט פאר זיך, אדער געבן פאר די עלטערן? טז.....
- ווי אזוי שטארקט מען זיך צו רעדן צום אייבערשטן? יז.....

איש אמונות

- נישט רעדן פון שידוכים ביז ווי לאנג עס ווערט. א.....
- מאך א פרייליכע שבת. ב.....
- נעמען א חלק אין בויען דעם עירוב אין שטעטל. ג.....
- זייטס זייער פרייליך דעם שבת. ה.....
- טאנצט מיט די קינדער. ו.....
- מאך זיך א חשבון הנפש און טו תשובה. ח.....

- זאגטס אביסל תהלים יעדן טאג.....ז
- אויב זי וועט שערן די האר, וועט זי געהאלפן ווערן מיט ליכטיגע קינדער.....ז
- ווי אזוי ווערט מען פטור פון דאגות.....ח
- נוצן אויס די צייט מיט לימוד התורה.....ט
- קוקן אויף די גוטס וואס דער אייבערשטער געבט אונז.....י
- זע צו גיין אין מקוה.....יא
- האלטן די שטוב ריין.....יב
- מיד וועלן אוועק נעמען די קאראנע נאר דורך לערנען אסאך גמרא.....יב
- אלעס וועט אריבער גיין בנקל ובנחת.....יג
- 101 מאל ששה סדרי משנה.....יד
- אין זכות פון שערן די האר, וועט איר האבן ליכטיגע קינדער.....טו
- א סיום הש"ס ביים ליל הסדר.....טז
- פארשפרייטן דעם רבינ'ס דיבורים.....יח
- זע צו ווערן אנגעשטעקט מיט אמונה.....יח
- שמחה איז א רפואה פאר אלע קרענק.....יט
- מיד ליגן אין די הענט פונעם אייבערשטן.....כ
- י"שר כח פאר'ן זיך אפגעבן אזוי שיין מיט די סקול.....כא
- אויף פסח וועט זיין, אבער ווי געמט מען דעם פסח אליין?.....כב
- דער וואס לעבט מיט אמונה האט א שיינע זיסע לעבן.....כג
- מיט די הייליגע מצה וועלן מיר מבטל זיין אלע מחללות און חלאים רעים.....כה
- לאז נישט אפ דיין ווילן צו זיין אן ערליכער איד.....כו
- שטארקט אייך מיט אלע כחות, וועט איר איבערקומען אלע שוועריקייטן.....כו
- בעט דעם אייבערשטן זאלסט קענען אויסרוימען דעם חמץ.....כח
- וועלכע סארט תכלת זאל מען נוצן אויף די ציצית?.....כט

עֲצוֹתוֹ אֲמוּנָה

עֲנֵדְעֵרְשׁ לְעֵרְנֵעַן שְׁנַעַל אוֹן אֶסֶאָד, אֲדַעַר עֲנֵדְעֵרְשׁ וּוּיִנְיָגַעַר אוֹן
קְלֶאָרַעַר ?

שְׂאֵלָה :

לְכַבּוּד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

א גְרוֹיטְסן יִישֵׁר כַּח פֶּאָר די שִׁיעוּרִים, אִיד הָעַר לְעֲצָטְנִס אֶסֶאָד שִׁיעוּרִים אוֹן עַס הָאָט מִר
פִּיל גְּעֵהאַלְפֵן אִין לְעָבֹן, סְפֵעֲצֵעֵל פֶּאָר שְׁלוֹם בֵּית, אוֹן דְּעַר סֶדֶר דְּרָךְ הַלִּימוּד הָאָט מִר
גַּעמאַכְט צוּרִיק עֲפֵעֵנֵעַן די הִילִיגֵעַ תּוֹרָה אוֹן אָנְהוּיבֹן לְעֵרְנֵעַן פֿלִיטְסִיג.

אִיד ווִיל אִיד דְּעֵרְצִיילֵן אִיבַעַר אַ בַּחוּר וּוּאָס אִיד קַען, וּוּאָס צוּוִי פֿון זִינַע בְּרִידְעַר זַענַען
לִיידַעַר אַוּעֵקְגֵעֶפֶאלֵן פֿון אִידישִׁקִּיט אוֹן עַר הָאָט שׁוִין אִיד גְּעֵהאַלְטֵן אוּיפֿ'ן וּועַג אַהִיז, עַר
הָאָט זִיד אַרומְגֵעֶדְרִיט לִיידִיג אָן קִיין שׁוּם תּוֹכֵן אוֹן נֶאָר גַּעוּעַן פֶּאָרנּוּמַעַן זִיד צו קְרִיגֵן מִיט די
הַנְּהִלָּה פֿון זִיין יְשִׁיבָה. לְעֲצָטְנִס אִיז עַר גְּעוּוּאָוִיר גְּעוּוּאָרֵן פֿון די שִׁיעוּרִים אוֹן זִיין לְעָבֹן הָאָט זִיד
מִמֶּשׁ אִינְגאַנְצֵן גְּעטוּיֶשֶׁט פֿון הִימֶל בִּיז עֶרְד, עַר הָאָט אָנְגֵעֵהוּיבֹן זָאגֵן מְשִׁנּוּת, גְּמֵרָא, מַעֲבִיר
סֶדֶרָה זִיין, אוֹן אַזוּי וּוּיטְעַר. אִיד מִיין אַז פֶּאָר דַּעַם בַּחוּר אֵלִיין הָאָט זִיד שׁוִין גְּעלּוּיגְט דַּעַם
גַּאנְצֵן טַעלְעֶפֶאָן לִיין.

עֲצָט צו מִיין שְׂאֵלָה, אִיד הָאָב אָנְגֵעֵהוּיבֹן לְעֵרְנֵעַן גְּמֵרָא אוּיפֿ'ן סֶדֶר דְּרָךְ הַלִּימוּד, אָבַעַר
יַעֲדַע שְׁטִיק צִיט קוּמַט מִר אַרִיין מַחֲשׁוֹבוֹת אַז אִיד קַען יֵאָ פֶּאָרשְׁטִיין, אוֹן אַזוּי גִיט עַס אַז אִיד
לְעֵרְן שְׁנַעַל אַ דְּרִי בְּלֵאָט אוֹן נֶאָכְדַעַם הוּיב אִיד אָן לְעֵרְנֵעַן אַבִּיסֶל שְׁטִיט פֶּאָר אִיין בְּלֵאָט, אוֹן
נֶאָכְדַעַם וּועַר אִיד נַעֲרוּעַז אוֹן אִיד רוֹק זִיד וּוּיטְעַר שְׁנַעַל דְּרִי בְּלֵאָט, אוֹן נֶאָכְדַעַם וּוּיטְעַר
אַבִּיסֶל שְׁטִיט, אַזוּי גִיט עַס נֶאָכְאָמַאל אוֹן נֶאָכְאָמַאל אוֹן אִיד וּועַר אִינְגאַנְצֵן צַעמִישֶׁט וּוי אַזוּי
אִיד זָאל זִיד אומְגִיין, וּוּייל אִיד וּוּיל יֵאָ קַענַעַן אָנְקוּמַעַן אֶסֶאָד בְּלַעֲטַעַר. וּוּאָס זָאל אִיד טוּן?

יִישֵׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבַּרֵךְ - יוֹם ב' פְּרֻשַׁת וַיִּקְרָא, כ"ז אָדָר, שְׁנַת תש"פ לְפָרֶט קָטָן
לְכַבּוֹד ... נְרוֹ יְאִיר.

אֵיךְ הָאֵב עָרְהָאֲלֵטָן דִּיין בְּרִיוּ.

מֵאָף זִיף צְנוּי שִׁיעוּרִים. אֵיין שִׁיעוּר זְאָלְסְטוּ לְעֶרְנֶען שְׁטִיטְלִיךְ; זְאָלְסְט
פְּרוּבִירֵן צו פֶּאַרְשְׁטִיין וואס דו לְעֶרְנֶסְט, אַזוי ווי דְּעַר רַבִּי הָאֵט גְּעֶזְאָגְט מֵעַן זְאָל
הָאָבֶן אַ שִׁיעוּר יַעֲדֵן טָאָג צו לְעֶרְנֶען בְּעִיוֹן, פֶּאַרְשְׁטִיט זִיף נִישְׁט צו שְׁטאַרְק
קְנוּעֲטָשָׁן נָאָר פְּרוּבִירֵן צו פֶּאַרְשְׁטִיין.

נֶאֱכָדְעַם זְאָלְסְטוּ זִיף מֵאָכֶן שִׁיעוּרִים צו לְעֶרְנֶען בְּגִירְסָא אויפֿן סְדֵר דְּרָף
הַלִּימוּד פּוֹן רַבִּי'ן וואס הָאֵט אויזוּ גְּעֶזְאָגְט מֵעַן זְאָל לְעֶרְנֶען אַסאַף אָפִּילוּ מֵעַן
פֶּאַרְשְׁטִיט נִישְׁט וואס מֵעַן לְעֶרְנֶט, מֵעַן זְאָל זָאָגֵן דִּי ווערְטֵער פּוֹן דִּי תוֹרָה. אַזוי
ווי דְּעַר רַבִּי הָאֵט גְּעֶזְאָגְט (שיחות ה"ן, סימן עו): "שְׂאִין צְרִיכִין בְּלִמוּד רַק הֶאָמִירָה
לְבַד - לומר הַדְּבָרִים כְּסֵדֵר", אָפִּילוּ מֵעַן פֶּאַרְשְׁטִיט גְּאָרְנִישְׁט זְאָל מֵעַן זָאָגֵן דִּי
ווערְטֵער, "וממילא יבין", און בֵּימֵם סוּף וועט מֵעַן פֶּאַרְשְׁטִיין. "וְלֹא יִבְלָבֵל דַּעְתוֹ
בְּתַחֲלַת לְמוּדוֹ שִׁירְצָה לְהִבִּין תַּכְף, וּמִחֲמַת זֶה יִקְשֶׁה לוֹ הַרְבֵּה תַּכְף וְלֹא יִבִּין כָּלֵל.
רַק יִכְנִיס מִחוּ בְּהַלְמוּד וַיֹּאמֶר כְּסֵדֵר בְּזִרְיוֹת וּמִמִּילָא יִבִּין", מֵעַן זְאָל נִישְׁט ווערְן
צָעֲבָרָאָךְ ווען מֵעַן זַעַט אַז מֵעַן פֶּאַרְשְׁטִיט נִישְׁט וואס מֵעַן לְעֶרְנֶט, וואס דָּאָס
אַלִּינֶס - אַז מֵעַן וויל גְּלִיִּיף פֶּאַרְשְׁטִיין - מֵאָכְט אַז עַס זְאָל זִיין שְׁווער צו פֶּאַרְשְׁטִיין
דָּאָס לְעֶרְנֶען, מֵעַן זְאָל נָאָר זָאָגֵן דִּי ווערְטֵער כְּסֵדֵרֵן און מֵעַן וועט שוין פּוֹן זִיף
אַלִּינֶס פֶּאַרְשְׁטִיין, "וְאִם לֹא יִבִּין תַּכְף, יִבִּין אַחַר כֵּף, וְאִם יִשְׁאַרוּ אֵיזָה דְּבָרִים,
שְׂאֵף עַל פִּי כֵן לֹא יוּכַל לְעַמֵּד עַל כּוֹנְתוֹ - מַה בְּכֵף?" און אויב מֵעַן פֶּאַרְשְׁטִיט
נִישְׁט דַּעַם עֲרֻשְׁטָן מָאָל, וועט מֵעַן עַס פֶּאַרְשְׁטִיין בֵּימֵם צְנוּיטָן מָאָל; און אויב
מֵעַן וועט נִישְׁט פֶּאַרְשְׁטִיין דַּעַם צְנוּיטָן מָאָל אִיזוּ אויף גְּאָרְנִישְׁט, "כִּי מַעֲלַת רְבוּי
הַלְמוּד עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְכִמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה (עֵינֵי שַׁבַּת ג.ס): 'לְגַמּוֹר,
וְהִדֵּר לְסִבּוֹ, וְאָף עַל גַּב דְּלָא יִדַּע מַה קָאָמַר' שְׂנֵאָמַר: 'גְּרָסָה נִפְשֵׁי לְתַאֲבָה", ווייל
חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה זָאָגֵן, אַז אַ מַעֲנִשְׁט זְאָל קוֹדֵם אַסאַף זָאָגֵן דִּי ווערְטֵער פּוֹן
דִּי הֵיילִיגֶע תוֹרָה, אָפִּילוּ עַר פֶּאַרְשְׁטִיט נִישְׁט וואס עַר לְעֶרְנֶט, און דְּעֶרְנָאָף זְאָל
עַר לְעֶרְנֶען צו פֶּאַרְשְׁטִיין, "כִּי עַל יְדֵי רְבוּי הַלְמוּד, שְׂיִלְמַד בְּמַהִירוֹת, וַיִּזְכֶּה לְלַמֵּד
הַרְבֵּה, עַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְעֵבֵר כְּמָה פְּעָמִים אֱלוֹ הַסְּפָרִים שְׁלוּמַד, לְגַמְרָם, וְלַחֲזוֹר
לְהַתְחִיל, וְלְגַמְרָם פְּעַם אַחַר פְּעַם, וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא יִבִּין וכו'", ווייל אַז מֵעַן

גְּעוּוּאֵינְט זײַף צו צו לְעֶרְנֶען שְׁנַעַל, קָען מָען זוכָה זײַן צו לְעֶרְנֶען זײַער אַסאַף; מָען אײַז זוכָה אײַבערצוגײַן יַעֲדַע וואָ זײַער אַסאַף מָאל, בײַז מָען אײַז זוכָה דָאס צו פֿאַרשְׁטײַן.

רבי נְתַן זאָגט דאָרט ווייטער: "וְדַבֵּר הַרְבֵּה מְאֹד בְּעִנְיָן זֶה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְבָאָר דְּבָרִים אֵלּוּ בְּכֶתֶב הַיְטִב, אַבְּל בְּאַמֶּת הוּא דְרָף עֲצָה טוֹבָה מְאֹד בְּעִנְיָן הַלְמוּד, כִּי עַל יְדֵי זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְאֹד, לְגַמֵּר כְּמָה וְכְמָה סְפָרִים, וְגַם יְזַכֵּה לְהַבִּין הַדְּבָרִים יוֹתֵר, מְאֶשֶׁר הָיָה לוֹמֵד בְּדַקְדוּק גְּדוּל, כִּי זֶה מְבַלְבֵּל מְאֹד מִן הַלְמוּד", דַּעַר רַבִּי הָאט זײַער אַסאַף גְּעֶרְעֶדֶט פּוֹנֵעַם דְרָף הַלְמוּד, אַז מָען זאַל נִישַׁט זוכֵן צו פֿאַרשְׁטײַן גְּלײַך ווען מָען לְעֶרְנֶט, נָאר מָען זאַל לְעֶרְנֶען אַסאַף אָן פֿאַרשְׁטײַן, בײַז מָען וועט זוכָה זײַן צו פֿאַרשְׁטײַן; ווען מָען לְעֶרְנֶט אויף דעם סְדֵר דְרָף הַלְמוּד אײַז מָען זוכָה אָנצוּקוּמֵן אַסאַף מֵער ווי ווען מָען לְעֶרְנֶט שְׁטײַט און מָען קְלַעֲרַט אַרײַן אײַן יַעֲדַע וואָרט, וואס דָאס שְׁטַעֲרַט נָאר דָאס לְעֶרְנֶען, "וְכְמָה בְּנֵי אָדָם פְּסוּקוֹ מִלְמוּדָם לְגַמְרֵי עַל יְדֵי רַבּוּי הַדְּקָדוּקִים שְׁלֵהֶם, וּמֵאֻמָּה לֹא נִשְׂאָר בְּיָדָם", און זײַער אַסאַף מְעַנְטֶשֶׁן הָאָבֵן אײַנגאַנְצן אויפֿגֶעֱהַעֲרַט צו לְעֶרְנֶען צוּלִיב דַּעַם וואס זײ הָאָבֵן גַעֲלַעֲרַנט און גַעֲקוּוּעֶטֶשֶׁט וכו'.

"אַבְּל כְּשִׁינְגִיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּמַהִירוּת כְּנֻזְכָּר לְעִיל - בְּלֵי דַקְדוּקִים הַרְבֵּה, הַתּוֹרָה תִּתְקַיֵּם בְּיָדוֹ, וְיִזְכֶּה לְלַמֵּד הַרְבֵּה מְאֹד, גְּמָרָא וּפּוֹסְקִים כָּלָם, וְתַנְיָא וּמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזוֹהַר וְקַבְּלָה, וּשְׂאָר סְפָרִים כָּלָם", אָבַעַר אַז אַ מְעַנְטֶשׁ גְּעוּוּאֵינְט זײַף צו צו לְעֶרְנֶען שְׁנַעֲלַעֲרַה־יִיט - אַזוֹי ווי אויבֵן דַּעֲרַמאַנט, וועט עַר זוכָה זײַן צו לְעֶרְנֶען זײַער אַסאַף, און עַר וועט לְעֶרְנֶען די גאַנְצַע תּוֹרָה - גְּמָרָא מִיט אַלַע פּוֹסְקִים, תַּנְיָא מִיט אַלַע מְדַרְשִׁים, און זוֹהַר הַקְדוּשׁ, "וּכְבָּר מְבַאָר שִׁיחַתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זְכָרֵנוּ לְבִרְכָה, שְׁטוֹב לְאָדָם שִׁיעֵבֵר בְּחַיָּיו בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה", אַזוֹי ווי דַּעַר רַבִּי הָאט גְּעוּוּאֵלְט אַז מִיר זָאלן דוּרְף לְעֶרְנֶען כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָה. עײַשׁ. אַז דו וועסט הָאָבֵן פֿאַזוֹנְדַּעֲרַע שִׁיעוּרִים וועסטוּ נִישַׁט ווערן מְבוּלְבֵּל וכו', דו וועסט זײַן מְסוּדָר און דו וועסט זוכָה זײַן אָנצוּקוּמֵן צו לְעֶרְנֶען די גאַנְצַע תּוֹרָה.

דַּעַר אײַבערשְׁטער זאַל הַעֲלֵפֵן זאַלְסֵט הָאָבֵן הַצְּלַחָה אײַן אַלַע עֲנָנִים.

...

מַעַג מֵעַן מַאֲכֵן אַ גּוֹרֵל צו ווּיֶסֶן וְוַאס צו טוֹן ?

שְׂאֵלָה :

לְכַבֹּד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

אַ גרויסן ייִשר פֿת פֿאַר אַלע שיעורים וואס זענען מיר ממש מחיה.

איך האב אַסאַך מאל שְׂאֵלוֹת און ספיקות וואס צו טון און איך פיר זיך צו זאָגן אַ קאַפיטל תהלים, און צו מאַכן אַ גוֹרֵל וואס צו טון, און איך טו לויט ווי דער גוֹרֵל קומט אויס, וויל איך פֿרעגן אויב עס איז ריכטיג אזוי צו טון.

ייִשר פֿת

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְּבַרְךָ - יום ב' פֿרִשְׁת וַיִּקְרָא, כ"ז אָדָר, שְׁנַת תש"פ לְפָרְט קָטָן

לְכַבֹּד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

איך האב עֲרַהֲלֵטָן דייַן בְּרִיוּוּ.

עס איז אַ קְלָאָרַע הִלְכָה אז מֵעַן טָאָר נִישֵׁט מַאֲכֵן אַ גּוֹרֵל. דער הייליגער מַחְבֵּר זאָגט (יורה דעה סימן קעט, סעיף א) : "אין שוֹאֲלִים בְּחוּזִים בְּפוּכָכִים וְלֹא בְּגוֹרָלוֹת", מֵעַן טָאָר נִישֵׁט מַאֲכֵן אַ גּוֹרֵל צו ווּיֶסֶן ווי אזוי זיך צו פִּירֵן, אזוי ווי עס שְׁטֵיט אין די הייליגע תּוֹרָה (דברים יח, יג) : "תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ", מֵעַן דַּאָרְךָ זיך פִּירֵן בְּתַמִּימוֹת מִיט'ן אֵיבְעַרְשֵׁטָן.

תהלים זאַלסטו ווייטער זאָגן; יעדעס מאל די האָסט אַ סָפֵק וואס צו טון זאַלסטו נעמען דעם תהלים און זאָגן אַפֿאַר קאַפיטלעך תהלים און בֶּעטֵן דעם אֵיבְעַרְשֵׁטָן אויף דייַן שְׁפָרָאך, אויף דייַן מאַמע לְשׁוֹן : "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַעֲלֵף מִיר אֵיךְ זַאל ווּיֶסֶן וואס צו טון, יֵא אָדָּעַר גֵּיין, אַהֲעַר אָדָּעַר אַהֵין, שְׁוואַרְךָ אָדָּעַר ווייס"; וועסטו ווּיֶסֶן ווי אזוי זיך צו פִּירֵן.

דאס איז די עֲצָה וואס דער רבי געבט אונז, מיר זאלן בֶּעטֵן דעם אֵיבְעַרְשֵׁטָן איין מאל און נאַכאַמאַל און אַ דְּרִיטַע מַאל : "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, גַּעַב מִיר אַ גוֹטַע עֲצָה אֵיךְ זַאל ווּיֶסֶן ווי אזוי זיך צו פִּירֵן". רבי נְתַן דְּעַרְצִיילט (שיחות הר"ן, סימן רלח) דער רבי האט אַמאַל געהערט ווי איינער דאַווענט מעריב און ער כאַפֿט אָפּ די ווערטרער : 'וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ' האט דער רבי געזאָגט : "די ווערטרער פון 'וְתִקְנֵנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ' דאַרף מֵעַן דָּאךְ זאָגן מיט גרויס כּוֹוֹנָה, דאס איז זייער אַ חֲשׁוּבַע תְּפִלָּה"; ווייל דער עיקר פֿראַבלעם איז אז מֵעַן ווייסט נישט וואס

צו טון, מען האט אויף יעדע זאך ספיקות צי מען זאל טון אזוי צי אזוי, דארף מען אסאך בעטן דעם אייבערשטן: "ותקננו בעצה טובה מלפניך, רבונו של עולם געב מיר א גוטע עצה איך זאל וויסן ווי אזוי זיך צו פירן". אזוי זאלסטו טון; אז דו קענסט זיך נישט קיין עצה געבן זאלסטו שרייען צום אייבערשטן: "רבונו של עולם טאטע זיסער, געב מיר א גוטע עצה, איך זאל וויסן ווי אזוי זיך צו פירן". דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

מען טראגט מיר אן א שידוך, און זיי ווילן איך זאל לערנען אין כולל, וואס טו איך?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

צום ערשט דארף איך זיך באדאנקען פאר אלע חיזוק וואס איך באקום פון אייך. א גרויסן יישר פח.

לעצטנס האט מען מיר אנגעטראגן א שידוך און די מיידל'ס משפחה פּרעגט אויב איך גיי לערנען אין כולל נאך די חתונה פאר עטליכע יאר. איך שפיר אז איך בין נישט געמאכט פאר דעם, איך ארבעט שוין יעצט רוב טאג, און איך האב שיעורים צו לערנען עטליכע שעה אין טאג. איך מיינ אז אויב וועל איך נישט זיצן א גאנצן טאג אין כולל, איך וועל נאר האבן שיעורי תורה צופרי און ביינאכט, וועט זי מיר נישט ארויפקוקן, ווייל איר האט מען אזוי מחנך געווען אז עס איז נאר חשוב אויב מען לערנט א גאנצן טאג.

וואס זאל איך טון?

יישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויקרא, כ"ח אדר, שנת תש"פ לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אז מען רעדט דיר א שידוך און די איינציגסטע פראבלעם איז נא כולל אדער נישט כולל, זאלסטו זיך נישט אפהאלטן צו טון דעם שידוך.

בְּאֵיךְ דִּי חֲתוּנָה נִוְעָסְטוּ זִיךְ קוֹבַעַ זַיִן צוֹ לְעֲרַנְעֵן און אויף וועסטוּ בְּרַעֲנֵנְעֵן פֿרַנְסָה; חֲכָמִינוּ זְכָרוֹנֵם לְבִרְכָה זָאגֵן (אבות ב, ב): "יִפְּהָ תִלְמוּד תּוֹרָה עִם דְּרָף אָרֶץ שְׂיָגִיעַת שְׁנֵיהֶם מִשְׂפַּחַת עוֹן", עֵס אִיז גוט מְעַן זָאל לְעֲרַנְעֵן און אַרְבַּעֲטֵן, אַזוֹי אִיז נִישְׁט דָא קִיין צַיִט צו טוֹן נִאָרִישְׁקִיִּיטֵן.

מְעַן קֵעֵן אַרְבַּעֲטֵן און אִיז דִּי זַעֲלֵבַע צַיִט אויסנוצֵן דִּי צַיִט, לְעֲרַנְעֵן פֿלִיִּסִיג יַעֲדַע מִינוּט נִוּאס מְעַן הָאט, און מְעַן קֵעֵן זַיִצֵן אִיז כּוֹלָל און בְּטָלִין דִּי צַיִט. דְּעַר אִיבְּעֲרֻשְׁטֵר זָאל הֶעֱלֵפֵן זָאלֶסֶט אויפֿשְׁטֵעֵלֵן אַ שְׂיָנַע אִידישע עֲרֻלִיכַע שְׁטוּב.

...

מִיִּין אִינְגֵל נְעַמְט יַעֲדַע מְצֻנָה מִיט צוּפִיל דְּרוּק, ווי אַזוֹי הֶעֱלֵף אִיךְ אִים?

שְׂאֵלָה

לְכַבּוֹד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

יִישָׁר כַּח פֿאַר דִּי דְרָשׁוֹת און חִיוּוק, זײ מאַכן מִיר קְלָאָר דָּעס מַח און וואַרעִמען אָן מִיִּין הָאָרֶץ.

אִיךְ וויל פֿרַעֲגֵן ווי אַזוֹי זִיךְ אומצוּגִיין מִיט מִיִּין אַכְט יַעֲרִיג אִינְגֵל נִוּאס הָאט לְעֲצָטֵנֶס אַסאַד אַבְסֶעקְסִיעַס. עַר וואַשְׁט כְּסָדֵר דִּי הֶעֱנַט עַר זָאל נִישְׁט זַיִן טמא, עַר הָאָלֶט אִיז אִיין מאַכן חֲשַׁבּוֹנוֹת אוֹיב עַר הָאט גֶעטוּן אַן עֲבִירָה, אַפְּשָׁר הָאט עַר פֿאַרְגֶּעסֵן צו מאַכן בְּרִכוֹת און אַזוֹי ווייטער. עַר הָאָלֶט אִיז אִיין תְּשׁוּבָה טוֹן, עַר בְּעַט כְּסָדֵר אִיבְּעַר זַיִנַע גַּעשׁוּוִיסְטֵער, אַבְּעַר אַלֶעס מִיט אַ גַּעוואָלְדִיגַע דְּרוּק און פֿרַעשׁוּר.

ווי אַזוֹי הָאָנְדֵלֶט מְעַן אִים?

יִישָׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזֵרַת ה' יִתְּבַרַךְ - יוֹם ג' פֿרֻשַׁת וִיקְרָא, כ"ח אָדָר, שְׁנַת תש"פ לְפִרְט קָטָן לְכַבּוֹד ... נִרוֹ יֵאִיר.

אִיךְ הָאב עֲרֵהָאֲלֵטֵן דִּיין בְּרִיוּוּ.

מְעַן דָאָרף זַיִיעַר אַכְטוּנִיג גַּעבֵן ווי אַזוֹי מְעַן רַעֲדֵט צו קִינְדֵער; בְּפִרְט נִוְעֵן מְעַן

לְעֲרַנְט מִיט זַיִּי מְצוֹת דַּאָרְף מֶעַן אַכְטוֹנִג גַּעבֵן ווי אַזוי מֶעַן לַיִיגַט זַיִּי דַאס אַרַיִן, זַיִּי זַאלֵן דַאס נִישַׁט נֶעמֶען מִיט נַעֲרוֹוֵן, זַיִּי זַאלֵן נִישַׁט טוֹן דִּי מְצוֹת מִיט חֻכְמוֹת וְכוּ'.

דַּעַר הַיִּלְיִגְעֵר רַבִּי זַאָגַט (לִיקוּשֵׁי מוֹתֵר״ן, חֶלֶק ב', סִימָן מד): ״גַּם מִחֻכְמוֹת שְׂיִשׁ בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם בַּעֲצוּמוֹ צָרִיף לְהַרְחִיק מֵאֵד״, מֶעַן דַּאָרְף זִיף זַיִיעֵר הֵיטֵן פּוֹן חֻכְמוֹת, ״כִּי כָל אֱלוֹי הַחֻכְמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שְׂיִשׁ לְהַנְכַנְסִין וּמַתְחִילִין קֶצֶת בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם, אֵינָם חֻכְמוֹת כָּלֵל, וְהֵם רַק דְּמִיוֹנוֹת וּשְׂטוּתִים וּבִלְבוּלִים גְּדוּלִים״, וּויִיל דִּי אַלֶּע חֻכְמוֹת וּואס מֶעַן הָאט וּוען מֶעַן הֵיבֵט אָן דִּינֶען דַּעם אַיִבְעֶרשְׁטֵן זַענֶען בְּכָלֵל נִישַׁט קֵיין חֻכְמוֹת, דַאס אִיז דְּמִיוֹנוֹת, שְׂטוּתִים און קאַפּ דַּרַיִיעֶנִישֵׁן, ״וְאֱלוֹי הַחֻכְמוֹת מִפִּילִין מֵאֵד אֵת הָאָדָם מַעֲבוּדַת הַשֵּׁם״, דַאס מַאכַט אַז דַּעַר מַעֲנֵטֵשׁ זַאל אָפֶּלאַזֵן זַיִין עֲבוּדַת הַשֵּׁם, ״וְעַל אֱלוֹי הַמְדַקְדָּקִים וּמַחְמִירִים בַּחֻמְרוֹת יְתוּרוֹת עֲלֵיהֶם נֶאמַר: ׳וְחֵי בָהֶם, וְלֹא שְׂמִימוֹת בָּהֶם׳, כִּי אֵין לָהֶם שׁוּם חַיּוּת כָּלֵל״, דִּי אַלֶּע וּואס זַענֶען פֶּאַרנוּמֶען מִיט חֻכְמוֹת און סְפִיקוֹת זַענֶען שְׂטַענְדִּיג מִסּוּפֶק צִי זַיִי הָאבֵן יוֹצֵא גַעוּוען דִּי מְצוּה צִי נִישַׁט - דִּי הָאבֵן נִישַׁט קֵיין שׁוּם חַיּוּת, ״וְתַמִּיד הֵם בְּמִרְה שְׁחִרְה מַחֲמַת שְׁנַדְמָה לָהֶם שְׂאִינָם יוֹצֵאִים יְדֵי חוּכְתָם בְּהַמְצוּוֹת שְׁעוּשִׁין וְאֵין לָהֶם שׁוּם חַיּוּת מְשׁוּם מְצוּה מַחֲמַת הַדְּקָדוּקִים וְהַמְרָה שְׁחִרוֹת שְׁלָהֶם״, זַיִי זַענֶען שְׂטַענְדִּיג דַּעפֶּרַעסַט, זַיִי לַעבֵן אַלֶּץ אֵין סְפִיקוֹת, און דִּי חוּמְרוֹת וּוארְפֵט זַיִי אַרַיִן אֵין מְרָה שְׁחִרְה.

זַעצַט וּוען עַס אִיז שׁוִׁין אַרַיִן אֵין אִים מִיט אַ פֶּרַעשׁוּר, עַר טוּט דִּי מְצוֹת מִיט מְרָה שְׁחִרְה קַען מֶעַן דַאס נֶאר אַרוִיסְנֶעמֶען מִיט חֻכְמָה, מֶעַן קַען נִישַׁט חוּזֶק מַאכֵן פּוֹן אִים אַדַּער אִים גַיִטֵן צו טוֹן אַנְדַּערשׁ, מֶעַן דַאָרְף זַען מִיט חֻכְמָה דַאס אַרוִיסְצוֹנֶעמֶען; אִים אױפֿהֵיבֵן מִיט גוּטֶע וּוערְטֶער, אִים אױסְלוִיבֵן ווי וּואוּיל עַר אִיז און ווי טַייעֵר עַר אִיז - דוּרְכְּדַעם וּועט אַנוּעַק פֶּאַלֵן דִּי נַעֲרוֹוֵן. וּוען עַר וּואשַׁט זִיף דִּי הַעֲנֵט נַאכְאַמַאל און נַאכְאַמַאל זַאל מֶעַן אִים זַאגֵן וּואס דַּעַר רַבִּי זַאָגַט (סְפָר הַמִּידוֹת אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כז): ״מִי שֶׁמִּנְקָה בְּכָל עַת יְדִיו, עַל יְדֵי זֶה מְזַכֶּה אֵת לְבוֹ״, וּוער עַס וּואשַׁט זִיף כֶּסֶדֶר זַיִנֶע הַעֲנֵט מִיט דַּעם וּואשַׁט עַר זִיף אָפּ זַיִין הַאַרְץ; און וּוען עַר מַאכַט זִיף אַ חֻשְׁבוֹן הַנְּפֶשׁ וְכוּ׳ דַאָרְף מֶעַן אִים אױסְלוִיבֵן ווי עַר לַעבֵט מִיטֵן אַיִבְעֶרשְׁטֵן; וּוען עַר בַּעַט אַיבְעֵר דִּי גַעשׁוּוִיסְטֶער זַאל מֶעַן דַאס אױסְלוִיבֵן, דַאס גַרוִיסְקֵיט פּוֹן אַכְטוֹנִג גַּעבֵן אױף אַנְדַּערֶע און אַזוי וּוייטֶער; מֶעַן דַאָרְף מַאכֵן אַן עַסֶק פּוֹן אִים לְטוּבָה, אַזוי וּועט אַנוּעַק פֶּאַלֵן אַלֶּע נַעֲרוֹוֵן. וּויִיל נַעֲרוֹוֵן גַיִט נִישַׁט

צוֹאֲמָעַן מִיט שְׁמַחָה; שְׁמַחָה שְׁטוּפֶט אַוּעַק עֲצָבוֹת און מְרָה שְׁחִוְרָה.
 בְּעֶסֶר וואלט געווען ווען עס איז נישט דא די גאנצע פֿרעשור, אָבער אז עס
 איז שוין דא קען מען זיך נישט קריגן מיט דעם סארט יצֵר הרע, מען דארף זען
 מיט חֲכָמָה ווי אזוי מען ווערט פֿטור דערפֿון.

...

וואס טוט מען מיט א קליין קינד וואס זאגט ליגנט?

שאלה:

לְכָבוֹד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

ווי אזוי דארף מען זיך פֿירן מיט א פיר יעריג קינד, וואס האלט אין איין זאגן ליגנט, און
 מאכט אויף מעשיות?

יישר כח

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יתברך - יום ב' פֿרשת צו, ה' ניסן, שְׁנַת תש"פ לְפֶרֶט קטן

לְכָבוֹד ... גרו זאיר,

איך האב ערהאלטן דיין ברייוו.

אסאך מאל האבן קינדער מורא צו זאגן דעם אמת, זיי האבן מורא אז מען
 וועט זיי געבן א שטראף וכו', דערפֿער מאכן זיי אויף מעשיות וואס זענען נישט
 אמת; די עצה פאר דעם איז מען זאל זאגן פאר'ן קינד: "אויב דו וועסט זאגן אמת
 וועסטו נישט באקומען קיין שטראף, אויב דו וועסט זאגן ליגענט וועט מען דיר
 דארפן געבן א שטראף", דעמאלט וועלן זיי זאגן דעם אמת.

צום ביישפיל, מען טרעפט אמאל ביי קינדער א טייערע חפץ אדער געלט און
 ווען מען פֿרעגט זיי פון וואו זיי האבן דאס, הייבן זיי אן מאכן א מעשה וכו';
 דארף מען זאגן פאר'ן קינד: "אויב וועסטו זאגן דעם אמת וועט מען גארנישט
 טון, אָבער אויב וועסטו זאגן ליגענט וועט מען דארפן געבן א שטראף"; מען
 דארף העלפֿן דאס קינד זאגן דעם אמת, מען פֿרעגט: "פון וועם האסטו דאס
 גע'גנב'ט? פון וואו האסטו דאס גענומען?" ביז די אמת קומט ארויס, דאס קינד
 איז מודה פון וואו ער האט דאס גענומען, דעמאלט לערנט מען זיי אויס צוריק צו

געבן און מען רעדט צו זיי אז מען טאר נישט גנב'נען, מען דערצייילט זיי מעשיות איבער די הארפקייט פון גניבה.

דער עיקר זאלסטו געדענקען אז חינוך איז א לאנגע ארבעט, עס גייט נישט אין איין מינוט; חינוך איז א לאנגע וועג אבער ביים סוף איז דאס א קורצע וועג. חכמינו זכרונם לברכה דערצייילן (עירובין נג): רבי יהושע בן חנניה האט געזאגט: קיינער האט מיר נישט איבער געקלוגט אזוי ווי דער קינד וואס האט מיר געענטפערט ווען איהן האב אים געבעטן ער זאל מיר ווייזן די אריינגאנג צום שטאט, דער קינד האט מיר געזאגט אז עס איז פארהאן צוויי וועגן, א קורצע-לאנגע וועג און א לאנגע-קורצע וועג; איהן האב נישט פארשטאנען וואס ער מיינט, האט מיר דער קינד מסביר געווען אז עס זענען פארהאן צוויי וועגן, איין וועג זעט אויס צו זיין אין אנהייב גרינג אבער שפעטער איז דאס א לאנגע שווערע וועג, מען קען נישט אנקומען צום שטאט, נאכדעם איז פארהאן א שווערע וועג אבער ביים סוף איז דאס גרינג; דאס איז חינוך, ווער עס ארבעט שווער ביים אנהייב, ווען די קינדער זענען קליין געבט ער זיך אפ מיט זיי, אפילו עס איז שווער, עס איז נישט גרינג - דאך ארבעט ער מיט די קינדער, וועט ער ביים סוף האבן א גרינגע ארבעט, ער וועט זען נחת ביי זיי, אבער אז מען נעמט די גרינגע וועג אין אנהייב, מען איז נישט מחנך די קינדער, מען לאזט זיי טון וואס זיי ווילן, וועט ביים סוף זיין זייער שווער.

ועל כולם דארף מען אסאך בעטן דעם אייבערשטן אויף גוטע קינדער; מוהרא"ש האט דערצייילט, א איד איז אמאל געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו בעטן א ברכה אויף גוטע קינדער, האט דער הייליגער חפץ חיים גענומען א תהלים וואס איז געווען אויפגעבלאזן פון נאסקייט און דאס געוויזן פאר דעם איד און אים געזאגט: "דאס איז דער תהילים פון מיין מאמע עליה השלום וואו זי פלעגט יעדן טאג וויינען צום אייבערשטן זי זאל זוכה זיין צו גוטע קינדער, אזוי איז מען זוכה צו גוטע קינדער".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו זען אסאך נחת פון זיינע קינדער.

...

ווי אזוי לערננט מען שלחן ערוף אויפ'ן סדר דרף הלימוד?

שאלה:

לְכַבֵּד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

צום ערשט א גרויסן יישר פח פאר אלע חיזוק וואס איך באקום פון די דרשות, ובפרט יעצט ווען איך לערן שוין א שטיק צייט אויפ'ן סדר דרף הלימוד, איך בין מעביר סדרה יעדן טאג און שוין געענדיגט עטליכע מסכתות הש"ס, א גרויסן יישר פח.

איך האב געוואלט פרעגן ווי אזוי מען לערנט שלחן ערוף אויפ'ן סדר דרף הלימוד, יעצט וויל איך לערנען הלכות פסח, און איך ווייס נישט אויב איך זאל לערנען בלויז מחבר רק"א, אדער מיט משנה ברורה, אדער נאר מיט באר היטב, ווייל איך האב נישט צופיל צייט פאר דעם.

א גרויסן יישר פח.

תשובה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ג' פְּרֻשַׁת צו, ו' נִיסָן, שְׁנַת תש"פ לְפָרְט קָטָן
לְכַבֵּד ... גְּרוֹ יְאִיר,

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער הייליגער רבי האט זייער מקפיד געווען מען זאל לערנען שלחן ערוף יעדן טאג, אזוי ווי ער האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן כט): "כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם פּוֹסְקִים וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִם הוּא אָנוּס וְאִין לוֹ פְּנָאִי, יִלְמַד עַל כָּל פְּנִים אֵיזָה סְעִיף 'שְׁלַחַן עֲרוּף' בְּאֵיזָה מְקוֹם שֶׁהוּא, אֲפִילוּ שְׁלֹא בְּמִקְוָמוֹ שֶׁהוּא עוֹמֵד עִתָּה בְּשְׁלַחַן עֲרוּף, כִּי צָרִיךְ לְלַמֵּד אֵיזָה דִּין בְּשְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם יוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו", יעדער איד דארף לערנען יעדן טאג שלחן ערוף חק ולא יעבור, אפילו מען האט נישט קיין צייט מען איז אן אונס, דאך זאל מען לערנען א סעיף אין שלחן ערוף אפילו שלא כסדרן, ווייל יעדער איד מוז לערנען יעדן טאג פון זיין לעבן שלחן ערוף - זאל זיין וואס זאל זיין, "וּכְשֶׁאֵינּוּ אָנוּס לְלַמֵּד כְּסֻדְרָא כָּל הָאֲרֻבְעָה 'שְׁלַחַן עֲרוּף' מֵדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּכְשֶׁיִּגְמֹר וְיִסֵּים הָאֲרֻבְעָה 'שְׁלַחַן עֲרוּף' יִחְזֹר וְיִתְחַיֵּל לְלַמֵּד כְּסֻדְרָא, וְכֵן יִנְהַג כָּל יְמֵי חַיָּיו", און ווען ער איז נישט קיין אונס זאל ער זען צו לערנען אויף א סדר, יעדן טאג אביסל, ביז ער וועט ענדיגן גאנץ שלחן ערוף, און נאכדעם זאל ער אנהייבן נאכאמאל שלחן ערוף. אזוי זאל מען זיך פירן א גאנץ לעבן.

עס איז פֿדאי צו האָפֿן צוויי שיעורים אין שלחן ערוף; דער רבי האט געוואלט מען זאל האָפֿן צוויי שיעורים אין הלכה, איין שיעור אין שלחן ערוף הקטנים - דאס איז "מחבר און רמ"א", און נאכדעם נאך א שיעור אין שלחן ערוף הגדולים - א שיעור אין שלחן ערוף מיט אלע פוסקים וואס זענען געדרוקט ארום דעם שלחן ערוף: טורי זהב, מגן אברהם וכו'. מאך זיך צוויי שיעורים, איין שיעור מחבר רמ"א; אנשי שלומינו פירן זיך צו לערנען יעדן טאג מיט טלית ותפילין דרבנו תם אביסל הלכה, דאס פלעגט זיין דער סימן פון א ברסלב'ער חסיד - אז ער האלט אין טלית בייטל א קליינעם 'שלחן ערוף'. די אנדערע שיעור זאלסטו לערנען לויט'ן סדר אין שלחן ערוף מיט אלע נושאי פלים ביו הלכה למעשה, און פאר א יום טוב זאלסטו לערנען די הלכות פונעם יום טוב.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן מיר זאלן זוכה זיין צו (פסחים קטז): "ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"; און צו (מיקה ז, טו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אמן.
א פרייליכן יום טוב.

...

וואס טוט מען ווען מען קען נישט גיין אין מקוה?

שאלה:

לקבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

יישר פח פאר אלע שיעורים און חיזוק וואס איך הער שוין א לאנגע צייט, יעצט אין די שווערע אנגעצויגענע צייט פון די קאראנע ווירוס קומט עס דאס מערסטע צוגיין. און מען זעט אז די גאנצע וועלט מוז יעצט צוקומען צו די עצות. מען דארף זיין אינדערהיים און פארברענגען מיט די ווייב און קינדער, מען קען נישט ארויסגיין מיט חברים. יעצט דארף די ווייב נאך פיל מער גוטע ווערטער און חיזוק, און מיט די עצות פונעם ראש ישיבה שליט"א ווייסט מען ווי אזוי דאס צו טון. דער סדר דרדך הלימוד איז דאך ממש א ישועה אין די יעצטיגע צייט ווען מען זיצט אינדערהיים.

אפילו ווען איך קען נישט גיין דאווענען מיט מנין, ווייס איך אבער אז דער אייבערשטער איז מיט מיר אלעמאל, און איך קען אלץ און איבעראל דאווענען און רעדן צו אים.
מען זעט אז מענטשן מאכן יעצט חתונה אינדערהיים מיט קוים א מנין אידן, אן די אלע

איברִיגֶע נארישקייטן.

איך האב געטראכט נאך א זאך, אז עס זענען דא בְּרִסְלָב'ע פֿרויען וואס שיקן די מענער קיין אומאן אויף ראש השנה, אפילו זיי דארפן דעמאלט האבן וכו', און יעצט זעט מען אז פילע הונדערטער פֿרויען זענען געגאנגען אין שפיטאל האבן אן די מענער, ווייל מען לאזט נישט די מענער מיטקומען אין שפיטאל.

איך האב געוואלט פֿרעגן וואס מען קען טון ווען מען דארף גיין אין מקוה, און מען קען נישט. איז דא עפעס אן עצה אויף דעם?

יִישׁר פֿחַ

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יתברך - יום ג' פֿרֶשֶׁת צו, ו' ניסן, שְׁנַת תש"פ לִפְרֶט קָטָן

לְכָבוֹד ... נְרוֹ יֵאִיר,

איך האב עֲרַהֲלֵטֵן דײַן בְּרִיוּר.

אז מען קען נישט גיין אין מקוה קען מען יוצא זיין מיט ט' קבים; לאז רינגען די וואסער פון שויער אויף דיר פאר בערך פינף מינוט, דאס וועט זיין במקום מקוה. פארשטייט זיך אז דאס העלפט נאר פאר א מאן און נאר ווען מען האט נישט קיין מקוה.

דער עיקר דארף מען זיך שטארקן מיט שמחה; שמחה איז א היילונג פאר אלע מחלות, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן כד): "מְצוּהָ גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד", עס איז א גרויסע מצוה צו זיין שטענדיג פרייליך, "וּלְהִתְגַּבֵּר לְהִרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמְּרָה שְׁחֵרָה בְּכָל כַּחוֹ", און אנוועק נעמען פון זיך די עצבות און מרה שחורה מיט אלע פוחות. "וְכָל הַחֹלְאֵת הַבָּאִין עַל הָאָדָם, כָּלֵם בָּאִין רַק מִקְּלָקוּל הַשְּׂמֵחָה", אלע מחלות און קרענק וואס קומען אויפן מענטש קומט נאר צוליב עצבות און מרה שחורה. און דער רבי זאגט ווייטער: "וְגַם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים הֵאָרִיכוּ בָּזֶה, שֶׁכָּל הַחֹלְאֵת עַל יְדֵי מְרָה שְׁחֵרָה וְעֲצָבוֹת, וְהַשְּׂמֵחָה הוּא רְפוּאָה גְדוּלָה", אויף די דאקטורים זענען מודה אז אלע פֿראבלעמען און קרענק קומען פון נישט זיין פרייליך, און שמחה איז א רפואה פאר אלע קרענק; ווען א מענטש איז פרייליך נעמט ער אנוועק פון זיך אלע צרות און סורים.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו (פסחים קטז): "וְנֹאכַל שֵׁם מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים"; און צו (מִיכָה ז, טו): "כִּימִי צִאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ

נפלאות, אמן.

א פרייליכן יום טוב.

...

דארף מען זיך אנשטרענגען אין די יעצטיגע צייטן צו טרעפן א

מנגן און מקנה?

שאלה:

לקבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

יישר פח פאר די שיעורים וואס געבט מיר חיזוק כסדר. איך וואוין נישט אין אמעריקע, אבער אויך דא קומט אן די גליונות און די עצתו אמונה, און מיר האלטן מיט די שיעורים אויפ'ן טעלעפאן.

יעצט איז דא פארשפארט אלע ישיבות, חדרים, בתי מדרשים און מקואות, צוליב די קאראנע ווירוס. עס איז זייער שווער צו טרעפן א מנגן און א מקנה, וויל איך וויסן וויפיל איך דארף זיך איבערשטרענגען יא צו זוכן א מקנה און א מנגן?

יישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת צו, ו' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן

לקבוד ... גרו יאיר,

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

די ערשטע זאך דארפן מיר וויסן און פארשפרייטן פאר יעדן איינעם אז מיר אידישע קינדער לעבן מיט'ן אייבערשטן און מיר פאנגעסן נישט קיין איין רגע פונעם אייבערשטן. מיר ווייסן און גלייבן אז ער און נאר ער פירט די וועלט, קיין שום זאך פאסירט נישט פון זיך אליין; אלעס אלעס איז ער אליין וואס פירט די וועלט מיט א פונקטליכער חשבון, ער פירט דאס מיט גערעכטיגקייט.

ווען מען לעבט מיט אמונה ווערט מען נישט פארלוירן פון קיין שום זאך; מען לעבט מיט בטחון אינעם אייבערשטן וואס ער געבט לעבן און ער וועט אונז העלפן מיר זאלן פטור ווען פון די מחלה פון קאראנע און פון אלע מחלות וחלאים רעים.

יַעֲצֹט דַּארְפֿן מִיר מְקַיִים זײַן ןַואס דְּער נְבִיא זַאגֵט (ישעי'ה כו, כ): "לֵךְ עִמִּי בְּאֶבְרָתְךָ וּסְגֵר דְּלִתְךָ בְּעֵדֶךָ, חֲבִי כְּמַעַט רַגַע עַד יַעֲבֹר זַעַם"; עַס אִיז אַ צײַט ןַואס מִיר דַּארְפֿן בְּלײַבֿן אִין שְׁטוּב, עַס אִיז נִישְׁט קײַן צײַט פֿון זײַךְ דְּרײַעֵן אִין גַּאס ןַכוּ'. מִיר דַּארְפֿן זײַךְ מִתְבּוֹרֵד זײַן, בְּעֵטֶן דַּעַם אִיבְּעַרְשְׁטֵן עַר זַאל רַחֲמָנוּת הָאבֿן אויף אִידִישֶׁע קִינְדֵר, אַלֶּע אִידֵן זַאלֵן זײַן גְּעוּוֹנֵט און שְׁטאַרְק.

יַעֲצֹט ןַוען אַלֶּע מְקַנְאוֹת זַענען פֿאַרשְׁלֶאסֵן קען מְעַן נױפֿן ט' קבֿים ןַואס ער אַנְשְׁטאַט מְקַנְה, פֿאַרשְׁטײַט זײַךְ נֶאר פֿאַר מְעַנְעֵר און נֶאר ןַוילאַנג עַס אִיז נִישְׁט דָא קײַן מְקַנְאוֹת.

אַז מְעַן הָאט נִישְׁט קײַן מְנַן דַּאןװענט מְעַן אָן מְנַן, דְּער אִיבְּעַרְשְׁטֵר זַעט און ןַוײַסט ןַווי שְׁטאַרְק מְעַן ןַויל דַּאןװענען מִיט מְנַן און עַר נַעמֵט עַס אָן אַזױ ןַווי מְעַן דַּאןװענט מִיט מְנַן.

דְּער אִיבְּעַרְשְׁטֵר זַאל שׁוִין רַחֲמָנוּת הָאבֿן אויף אִינז און אִינז שׁיקֵן דַּעַם גַּזַּל צְדָק מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ זַאל אִינז אויסֶלײַזן פֿונעם בִּיטְעֵרן גְּלוּת, עַס זַאל מְקוּמֵם ןַוערן (מִיכָה ז, טו): "כִּימִי צִאֲתָךְ מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם אֲרָאנִי נִפְלְאוֹת", און עַר זַאל אִינז אַהײַם טְרַאגֵן קײַן אָרֶץ יִשְׂרָאֵל ןַואו מִיר ןַועלֵן זױכֶה זײַן צו (פֿסָחִים קטז:): "וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפִּסְחִים", אַמֵּן. א פֿרײַלִיכֵן יוֹם טוֹב.

...

מײַנע עלֶטְטֵרן רַעֲדֵן קַעגֵן מײַן רַבִּי, מְעַג אײַךְ זײַ עַנטְפֿערֵן?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד דְּער ראש ישיבה שליט"א,

זײַט אײַךְ האב אַנגֶעהוּיבֿן הערן דַּעַם ראש ישיבה שליט"א'ס דְּרֻשׁוֹת, האב אײַךְ אַנגֶעהוּיבֿן זײַער נְהַר צו זײַן אִין כִּיבּוֹד אָב ןַאָם, זײ מְכַבֵּד צו זײַן און נִישְׁט צוּרִיק עַנטְפֿערֵן ןַוען זײ שְׂרײַעֵן מִיר אָן.

אײַךְ האב אָבֵער גְּעוּוֹאָלט ןַוײַסן ןַואס דִּי הֶלְכָה אִיז ןַוען מײַנע עלֶטְטֵרן שְׂרײַעֵן אויף מִיר אַז מײַן רַבִּי אִיז נִישְׁט קײַן רַבִּי, און נֶאדְּ אַזעלְכֶע סַאָרְט נִישְׁט שׁײַנע לְשׁוּנוֹת אויף דַּעַם פֿלאַן ןַואו אײַךְ דְּרײַ זײַךְ. מְעַג אײַךְ זײַ שׁײַנע־הײַט זַאגֵן אַז דָאָס אִיז מײַן רַבִּי און אײַךְ טַאָר נִישְׁט הערן רַעֲדֵן קַעגֵן אִים, אַדְּער עַפֿעס עַנְלִידֵךְ אויף אַן אִידֶעלֶע ןַועג, אַדְּער זַאל אײַךְ עַנְדֵּרש אַפֿשׁוּװײַגֵן

אזוי ווי אויף די אנדערע בזיונות וואס איך כאפ פֿסדר?

א גרויסן ייִשר פֿח

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ג' פֿרֶשֶׁת צו, ו' נִסָּן, שְׁנַת תש"פ לִפְרֵט קָטָן
לְכָבוֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר,

איך האב עֵרְהֵאלְטָן דִּיין בְּרִיוּ.

איך ווייס נישט ווער דִּיין רַבִּי איז און אין וועלכע פֿלאַץ דו דִּרְיִיסט זיך; אויב איז דִּיין רַבִּי דער הייליגער רַבִּי און דו דִּרְיִיסט זיך אין היכל הקודש זאלסטו אנדאָי נישט ענטפֿערן ווען מען שרייט און מען שפּעט פון אונז. אז דו וועסט נישט ענטפֿערן ווען מען פארשעמט דיר וועסטו זוכה זיין צו די ריכטיגע תְּשׁוּבָה אזוי ווי דער רַבִּי זאַגט (ליקוטי מוֹתָרִין, חֵלֶק א', סימן ו'): "וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה כְּשִׁישְׁמַע בְּזִיוֹנוֹ, יְדָם וְיִשְׁתַּק", אז מען ווערט פארשעמט און מען שווייגט אָפּ, דאס איז דער עיקר ווי אזוי מען טוט תְּשׁוּבָה.

אונזער זאך איז אָפּשׁוּוִיגן ווען מען האט א בזיון. מוהרא"ש האט דערצייילט אז אמאל איז דער טשערנינער רב זכר צדיק לברכה געגאנגען מיט איינעם פון אנשי שלומינו צום הייליגן רבינו'ס ציון, אויפֿן וועג איז צוגעקומען א מתנגד און געווארפֿן אויפֿן טשערנינער רב א שטיק צוֹאָה, דער טשערנינער רב איז געגאנגען מיט א שיינע זיידענע בעקיטשע און די בעקיטשע איז פארשמירט געווארן. ער האט זיך אָבער נישט וואוסנדיג געמאכט נאר ער איז ווייטער געגאנגען, אָבער דער אנדערער וואס איז מיטגעגאנגען מיט אים האט זיך אויסגעדרייט צום מתנגד און אָנגעפֿאָנגען שרייען: "שגֵן! "וכו' און דער מתנגד האט צוריק געשריגן וכו'. האט דער טשערנינער רב אים אָנגעכאַפֿט און געזאָגט: "שווייג, דאס איז דאָ אונזער זאך", און ער האט צוגעלייגט: "אויב א מענטש שווייגט אָפּ אויף בזיונות איז ער זוכה צו גאר שיינע זאכן אויף די וועלט".

ענטפֿער נישט קיינעם, בפרט דיינע עלטערן; אז דיינע עלטערן רעדן אויפֿן רבי'ן און אויף ברסלב'ע חסידים זאלסטו זיך האלטן שטיל און געלאסן, מיט דעם וועסטו אָפּשטילן אַלע מחלוקת און קריגערייען. קיינער וועט דיר נישט קענען אָפּשוואַכן, אזוי ווי דער רַבִּי זאַגט (ספר המדות, אות מריבה, סימן לה): "מי שְׁהוּא עָצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם", ווער עס ענטפֿערט נישט און רעדט נישט, קען

אים קיינער נישט בייקומען.

אין זכות וואס די געבסט אכטונג אויף די פבווד פון דיינע עלטערן וועסטו זוכה זיין צו אריכות ימים ושנים, די וועסט זוכה זיין צו די וועלט און יענע וועלט. דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו (פסחים קטז): "ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"; און צו (מכה ז, טו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אמן.

א פרייליכן יום טוב.

...

א מיידל וואס ארבעט, קען נעמען דאס געלט פאר זיך, אדער געבן פאר די עלטערן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א מיידל, און כאטש וואס איך גיי נישט אין די "בית פיגא" סקול, איז אבער מיין גאנצער מח דארט, איך הער די שיעורים און דאס איז מיין וועגווייזער אין לעבן. ספעציעל וויל איך זיך באדאנקען פאר די פארשטעלונג: "דער בערגער און דער ארעמאן", פון וואס איך האב גאר שטארק הנאה געהאט.

איך בין א לערערין און איך פארדין געלט, האב איך געוואלט וויסן וואס איך דארף טון מיט די געלט, זאל איך עס אנוועקלייגן פאר מיר אויף נאך די חתונה, אדער זאל איך עס געבן פאר מיין טאטע? און די זעלבע שאלה האב איך אויף די טיפס וואס איך באקום אום חנוכה און פורים.

איך קומט מיר אויס אסאך מאל אז איך וויל זיך יעצט עפעס קויפן, ווי למשל א קעמערע אדער עפעס אנדערש, מעג איך דאס קויפן פון מיין אייגן געלט?

א גרויסן יישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת צו, ו' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן ... תחי',

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן אז אייער לעבן נעמט איר פון רבי'ן, דער רבי איז אייער וועג ווייזער; ווער עס לעבט מיט'ן רבי'ן לעבט א לעבן, מען לעבט מיט א שטארקע אמונה אינעם אייבערשטן, ווייל מיט א צדיק האט מען א לויטערע אמונה, מען שפירט דעם אייבערשטן אזוי קלאר ווי מען זעט דאס מיט די אויגן, די גאנצע לעבן איז גרינגער מיט אמונה.

ביז אייער חתונה זאלט איר געבן אייער געלט פאר אייערע עלטערן; איר וואוינט דאך ביי זיי, איר לעבט דאך אויף זייער חשבון, זאלט איר זיי געבן אייערע פארדינסטן און וואס איר דארפט זאלט איר זיי פֿרעגן און בעטן, וועלן זיי אייך געבן.

אז אייער גאנצע מח איז אין "בית פיגא" דארפט איר זיך פירן ווי די תלמידות פון "בית פיגא"; איר זאלט זאגן יעדן טאג דעם "יום תהלים", אזוי וועט איר ענדיגן יעדע וואך דעם ספר תהלים, וועט איר זען גרויסע ישועות וואס דער אייבערשטער וועט מאכן מיט אייך. געלויבט דעם אייבערשטן אז אלע תלמידות פון בית פיגא פרובירן זייער שטארק צו זאגן יעדן טאג דעם יום תהלים, אזוי ווי דער רבי האט אונז געהייסן.

בשעת איר זאגט די קאפיטלעך תהלים זאלט איר אריין פלעכטן אייערע אייגענע תפילות צום אייבערשטן אויף אידיש; וואס איר דארפט און וואס איר ווילט זאלט איר אים בעטן אויף פראסט אידיש, וועט איר זען גרויסע וואונדער. א פרייליכן יום טוב.

...

ווי אזוי שטארקט מען זיך צו רעדן צום אייבערשטן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א פרוי וואס איז זיך מח'ל און מחזק מיט די דרשות און עצות צו יעדע צייט. א גרויסן ישר כח.

איך ווייס און איך פארשטיי די וויכטיגקייט פון רעדן און בעטן דעם אייבערשטן יעדע זאך, און אלס א מאמע פון קינדער האב איך גענוג און נאך וואס צו בעטן, פון דעסטוועגן האב איך אבער נישט קיין געפיל צו רעדן צום אייבערשטן, וויפיל איך הער וועגן דעם און איך נעם

זיך אונטער אז איך גיי עס טון, ווען עס קומט אָבער לְמַעֲשֵׂה רַעַד איך נישט צום אייבערשטן,
איז דא אן עצה אויף דעם?

אויף לייד איך אסאך פון פוילקייט, און איך זוך אן עצה ווי אזוי זיך צו שטארקן אויף
דעם.

א גרויסן יישר פח

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ג' פְּרִשְׁת צו, ו' נִסָּן, שְׁנַת תש"פ לְפָרֵט קָטָן
מֵרַת ... תְּחִלָּה,

איך האב עָרְהָאָלְטָן אייער בְּרִיוּוּ.

איך וועל אייך קודם עֲנִטְפֶּעֶרן אויף אייער צווייטע פֶּראַגֶּע.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קפט) אז מ'ען דארף זיך זייער
אָכטונג געבן פון עֲצָבוֹת און עֲצָלוֹת, ווייל דער גאנצער כח פונעם סמ"ך מ"ם איז
עֲצָבוֹת און עֲצָלוֹת, אזוי ווי עס שטייט (ישעיה סה, כה): "וְנִחַשׁ עֶפְרַיִם לְחַמוֹ", דעם
שְׁלֹאנְגָס עָסֵן איז עָרֵד; דער שְׁלֹאנְג איז דער סמ"ך מ"ם, זיין זאך איז עָרֵד, וואס
פון עָרֵד קומט די שְׁלֵעֲכֶטֶע נאטורן פון פוילקייט און צוגעלייגטקייט, דער סמ"ך
מ"ם זוכט אריין צו בְּרַעַנְגֶען אין מְעַנְטֶשֶׁן די נאטורן וואס קומט פון עָרֵד.

ווען מ'ען האט די שְׁלֵעֲכֶטֶע נאטורן פון דעפֿרעסיע און פוילקייט, דארף מ'ען
נעמען די עצה וואס רבי נתן זאגט (ליקוטי הלכות תפילין, הלכה ה', אות מ), די עצה פון
אָמוּנָה; אָמוּנָה קומט אויף פון עָרֵד, עס איז אָבער פון הייליגע עָרֵד, אזוי ווי עס
שטייט (תהלים לו, ג): "שָׁכַן אֶרֶץ וַרְעָה אָמוּנָה"; אז מ'ען האט אָמוּנָה הייבט מ'ען אָן
בִּאֲקוּמֵן חַיּוֹת, מ'ען וויל לֶעֱבֹן, מ'ען וויל אויפטון, מ'ען וויל וואקסן, מ'ען וויל
מְצַלִּיח זיין; אָמוּנָה הייבט דעם מוט פונעם מְעַנְטֶשֶׁן.

דערפֿאר אז איר שרייבט אז איר זענט פויל, איר האט נישט קיין מוט, זאלט
איר זיך שטארקן אין אָמוּנָה, איר זאלט רעדן פון אָמוּנָה מיט אנדערע און אויף
מיט זיך אליינס. אזוי אויף איז כְּדָאי איר זאלט הערן ניגונים פון אָמוּנָה, דורכדעם
וועט ביי אייך געשטארקט ווערן דער מוט, איר וועט האבן חֶשֶׁק צו טון אייער
אַרְבַּעַט מיט א חֶשֶׁק און זריזות.

דאס וועט שוין זיין אן עצה פאר אייער ערשטע פֶּראַגֶּע, וואס צו טון צו זיין
שטארק אין תפילה; ווייל אז מ'ען האט א שטארקע אָמוּנָה, מ'ען גלייבט אז דער

אייבערשטער איז דא, 'מיט מיר, ביי מיר און נעבן מיר', דעמאלט רעדט מען גרינג צו אים. ווען א מענטש גלייבט אז דער אייבערשטער שטייט נעבן אים און הערט צו וואס ער בעט אים, וואלט ער געדאווענט יעדעס ווארט מיט פנונה. דער סיבה פארנוואס מען איז מזלזל אין תפילה איז ווייל מען האט נישט די אמונה אז דער אייבערשטער געפונט זיך דא, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב): "ובאמת, אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם 'שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפילה, ושומע התפילה', ודאי היה מתפלל בהתלהבות גדול, והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו", ווען א מענטש וואלט ווען געוואוסט ביי זיך קלאר אז דער אייבערשטער שטייט נעבן אים בשעת ער דאווענט און ער הערט צו יעדעס ווארט וואס ער בעט אים, וואלט ער געדאווענט אזוי ווי עס דארף צו זיין און ער וואלט מכוון געווען יעדע איינציגע ווארט ווי אזוי ער זאגט עס ארויס.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו (פסחים קטז): "ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"; און צו (מיקה ז, טו): "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אמן.
א פרייליכן יום טוב.

...

איש אמונות

נישט רעדן פון שידוכים ביז ווי לאנג עס ווערט.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת כי תשא-פרה, י"ז אדר, שנת תש"פ
לפרט קטן
מרת ... תח"י.

כל הכבוד פאר אייך אז איר פרויבירט צו מאכן שידוכים ביי אונז אין די
קהילה.

איך וויל אייך בעטן מיט שיינעם איר זאלט אכטונג געבן וואס איר טוט; אז
איר רעדט א שידוך וכו' דארף דאס זיין פרוואט, מען קען נישט רעדן צו קיינעם
פונעם שידוך ביז דער שידוך ווערט, און אז עס ווערט נישט טאר קיינער נישט
וויסן דערפון.

קיינער דארף נישט מיט האלטן אייערע זיסע חלומות בענייני שידוכים; אז
איר חלומ'ט פון מאכן א שידוך דארפט איר דאס נישט רעדן און פלוישן פאר
אנדערע. עס עקלט מיר צו הערן פון די בחורים אין ישיבה אז דער ווערט א חתן
מיט דעם און דער ווערט א חתן ביי דעם, יעצט האט זיך דאס אויף אנגעהויבן אין
סקול; די מיידלעך רעדן פון שידוכים צווישן זיך און דאס אלעס קומט פון אייך.
איר פארציילט אייערע חלומות נאר פאר אייער שוויגער און אייער שוויגער
פארציילט דאס נאר פאר דעם, און דער פאר דעם. איך האב שוין געהאט צו טון
מיט איינעם ביי אונז אין די קהילה וואס האט זיך אהער געשטעלט ווי א שדכן
מיט א לויזע מויל, איך האב אים געדארפט לייגן אין די זייט; יעצט איז מיר
געקומען א פרישע צרה אין ווייבער שול.

איך בעט אייך מיט שיינעם: אדער פארמאכט איר דאס מויל און איר רעדט

נישט מיט קיינעם אייערע חלומות, אָדער שטייט ווייט פון מיינע תלמידים און תלמידות.

...

מאָך אַ פֿרייליכע שַׁבַּת.

בַּעֲזַרְתָּ ה' יִתְבָּרַךְ - עֲרַב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ, פֶּרֶשֶׁת וַיִּקְהַל-פִּקּוּדֵי - הַחֹדֶשׁ, כ"ד אָדָר,

שַׁנַּת תש"פ לַפְּרָט קָטָן

לְכַבּוֹד ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאָב עֲהֵאָלְטָן דִּיין בְּרִיוּוּ.

חזק חזק ונתחזק! געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר האבן זוכה געווען צו מסיים זיין ספר שמות, גאנצע צען וואכן זענען אריבער וואס מיר האבן יעדן טאג געלערנט חומש רש"י מיט'ן תרגום. ווי גליקליך זענען מיר, ווי פרייליך דארפן מיר זיין אז מיר האבן א רבי וואס געבט אונז סחורה אין די הענט, א רבי וואס געבט אונז לעבן, א רבי וואס לאזט אונז נישט שלאפן; ער וועקט אונז אויף פון שלאף מיר זאלן טראכטן פון תכלית, מיר זאלן טראכטן פונעם אייבערשטן, מיר זאלן נישט אנוועק גיין מיט נארישקייטן.

לאמיר מאכן א שיינע שַׁבַּת; דער הייליגער רבי זאגט (שיחות ה'ר"ן, סימן פח): שַׁבַּת פֿאַר פֿסַח ווען ביי אַלע אַיז אַיבערגעדרייט דעם סדר, מען דרייט איבער דעם טיש - רופט מען דעם שַׁבַּת: "שַׁבַּת הגדול"; די וואך ווען אלעס איז איבערגעדרייט, מען דארף זיין איינגעשפארט אין שטוב צוליב די ספנה פון קאראנע דארף מען וויסן אז דעם שַׁבַּת איז א גרויסער שַׁבַּת, א "שַׁבַּת הגדול"; מען דארף זיין זייער פרייליך, מען דארף א גאנץ שַׁבַּת טאנצן מיט די משפחה, נישט חס ושלום ארויס ווייזן טרויער, אדרבה מען דארף מחזק זיין די ווייב מיט די משפחה.

זאָרג נישט, עס וועט אריבער גיין; עס קומט שוין אט אט די ישועה, דער אייבערשטער וויל זען, ער ווארט צו זען וואס מיר טוען בעת צרה, צו וועמען ווענדן מיר זיך ווען מיר האבן א צרה; אויב מיר ווערן פארלוירן חס ושלום, אויב מיר פארגעסן אז עס איז דא א בורא וואס פירט די וועלט.

אִיךְ בַּעַט דִּיר זַייער, יַעֲצֵט ווען די חדרים און מיידל שולעס זענען פארשלאסן, אַלע קינדער זיצן אין שטוב, זאַלסטו נישט געבן פֿאַר דִינע קינדער

קיינ קאמפיוטערס, טעבלעטס וכדומה לזה; עס קען אויסזען ווי עס וועט זיין גרינגער, די קינדער וועלן זיין רואיגער, אבער עס איז נאר פאר די פאר מינוט, שפעטער וועט נישט ארוסקומען פון דעם גוטס; ענדערש זאלן זיי טאנצן און שפרינגען, העלפן מאכן פסח'דיג די ספרים, העלפן מאכן פסח'דיג די הויז - ווי איידער זיי איינשולעפן מיט די בלים.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן האבן ישוב הדעת, מיר זאלן זיך נישט פארלירן אין די הייליגע טעג, די ערב יום טוב טעג; מיר זאלן זיך קענען גרייטן צום גרויסן יום טוב פסח מיט שמחה.
א פרייליכן שבת.

...

נעמען א חלק אין בויען דעם עירוב אין שטעטל.

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש, פרשת ויקהל-פקודי - החודש, כ"ד אדר, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד מיינע טייערע תלמידים שיחיו, כל אחד בשמו הטוב יבורך

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר האלטן שוין די צוועלפטע יאר פון ווען מיר האבן געעפנט די הייליגע ישיבה: "ישיבה תפארת התורה - היכל הקודש ברסלב"; אז מען קוקט צוריק איז ממש מקוים געווארן דער פסוק (איוב ח, ט): "והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאד", דער אנהויב וועט זיין קליין און דער סוף וועט זיין זייער גוט; איר געדענקט אנדאי וואס מיר זענען אריבער די אלע יארן, רדיפות און התנגדות אויף אלע אופנים, מען האט פרובירט צו פארמאכן די ישיבה מיט פל מיני וועגן, און דער אייבערשטער האט אוינגעזעהן מיר זענען דאס אלעס בייגעקומען, עס איז געווען א בחינה פון (שמות א, יב): "וכאשר יענו אתו", ווי מער מען האט געפייניגט די אידן, "כן ירבה וכן יפרץ", אלץ מער האבן זיי זיך פארמערט; מיר האבן במשך די יארן געעפנט די ערשטע ברסלב'ע חדר אין אמעריקא, א מיידל שולע, א בית הדפוס וואו מיר דרוקן און פארשפרייטן הונדערטער טויזנטער ספרים און קונטרסים בלי גוזמא, אויף האבן מיר געעפנט דעם כולל להוראה וואו עס זיצן און לערנען אינגעלייט בהתמדה רבה.

יעצט האבן מיר זוכה געווען צו אויפשטעלן א שטעטל "קרית ברסלב"; דאס

איז א זאך וואס קיינער קען נישט פארשטיין, ווי אזוי מען בויט א שטעטל; ווער שטייט אונטער די אלע אקטיוויטעטן? ווי האט מען די כוחות צו בויען און בויען און נישט מיר ווערן? מענטשן ווייסן נישט דעם סוד וואס מיר פארמאגן, מיר האבן א צדיק וואס האט זיך געהרג'ט נישט איין מאל פאר אונז, נישט צוויי מאל; מוהרא"ש האט זיך מיליאן מאל און נאך מער געהרג'ט פאר אונז און פאר אלע אידן, מען זאל וויסן ווי אזוי צו לעבן מיט'ן אייבערשטן און מיט די תורה, וויסן ווי אזוי אויפצוצויען א שטוב מיט ערליכע קינדער.

יעצט מאכן מיר דעם עירוב ארום דעם גאנצן שטעטל, וויל איך בעטן פון תלמידי הישיבה ווער עס וויל זוכה זיין צו נעמען א חלק אין די מצוה, מיר העלפן אויפשטעלן דעם עירוב ארום דעם שטעטל. איך שרייב דעם בריוו פאר אלע תלמידי הישיבה, אפילו פאר די וואס ווילן נישט הערן (ביז דערווייל) דעם ווארט שטעטל, מען טראכט אז דאס איז א דמיון וכו'; ווער עס וויל מיר העלפן און האבן א זכות אינעם עירוב, און זוכה זיין צו די ברכות וואס שטייט פון צדיקים וואס מען איז זוכה ווען מען מאכט אן עירוב, בפרט אויף קינדער; אזוי ווי עס איז באוואוסט דעם סיפור, א איד איז געקומען צום הייליגן ייטב לב זכותו יגן עלינו בעטן א ברכה אויף קינדער, האט אים דער ייטב לב געזאגט ער זאל העלפן מאכן דעם עירוב וועט ער זוכה זיין צו קינדער.

איך שיק דיר מיט דעם חשבון וויפיל עס קאסט מיר צו מאכן דעם עירוב, אפשר וועסטו קענען נעמען א חלק אין די מצוה.

איך ענדיג צו מיט'ן משל וואס דער רבי האט דערציילט, אמאל איז א קעניג געגאנגען כאפן חיות מיט זיינע באדינער, פלוצלינג האט מען געזען ווי עס הויבט אן גיין א גאס רעגן, אלע האבן אנגעהויבן טראכטן פון אהיים גיין, מען האט געבעטן דעם קעניג מען זאל אלעס אפשטעלן און אהיים גיין, האט דער קעניג געזאגט איך בלייב דא כאפן דעם הערש וואס איך וויל זייער שטארק כאפן, אויב איר ווילט קענט איר אהיים גיין, איך מוז כאפן דעם הערש.

א פרייליכן שבת.

...

זייטס זייער פֿרייליך דעם שַׁבָּת.

בְּעֶזְרַת ה' יתְּבַרְךָ - עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ, פְּרִשְׁת וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי - הַחֹדֶשׁ, כ"ד אָדָר, שְׁנַת תש"פ לְפָרֵט קָטָן

לְכָבוֹד מֵיִנְעָה טֵייעֶרע בְּרִידֶער וואס וואוינען אין שְׂטֵעטל קְרִית בְּרֶסֶלֶב, אִיךָ בָּעֵט אִיךָ זייער איר זאלט דעם שַׁבָּת זיין זייער פֿרייליך, מְעַר ווי סָתֵם אַ וואך, ווייל עס פֿעלט שְׁמֻחָה אין די וועלט, מְעַנְטֶשֶׁן זענען זייער דַּעֲרָשְׂרָאָקָן פֿון וואס די גֵייעס דַּעֲרָשְׂרָעֶקֶט. אִיךָ בָּעֵנֶק זיך צום שְׂטֵעטל, אִיךָ הָאָב לִיב די שְׂטֵעטל, אִיךָ הָאָב לִיב די אַחֲדוּת אין שְׂטֵעטל, די שְׁמֻחָה אין שְׂטֵעטל.

...

טאנצט מיט די קינדער.

בְּעֶזְרַת ה' יתְּבַרְךָ - עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ, פְּרִשְׁת וַיְקַהֵל-פְּקוּדֵי - הַחֹדֶשׁ, כ"ד אָדָר, שְׁנַת תש"פ לְפָרֵט קָטָן

לְכָבוֹד מֵיִנְעָה טֵייעֶרע בַּאֲלִיבֻטֶּע ... גֵּרוּ יֵאִיר וְזוּגְתוּ תַּחֲנִי', זַעַט צו זיין פֿרייליך אַ גאַנץ שַׁבָּת, טאנצט מיט די קינדער אַיִדישֶׁע נִיגוּנִים. אִיךָ דאַנק אִיךָ פֿאַר אַלְעס וואס איר הַעֲלֶפֶט מִיר.

...

מאך זיך אַ חֶשְׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ און טו תְּשׁוּבָה.

בְּעֶזְרַת ה' יתְּבַרְךָ - יוֹם א' פְּרִשְׁת וַיְקַרָּא, כ"ו אָדָר, שְׁנַת תש"פ לְפָרֵט קָטָן לְכָבוֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר

אִיךָ הָאָב עֲרֵהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

מִיר שְׂטֵייעֶן יַעֲצֵט אִין אַ צֵיט וואס די גאַנצע וועלט איז צַעֲשֶׂאָקֶלט פֿון די מַחְלָה וואס דריידט זיך אַרום די וועלט, די מַחְלָה פֿון קאַראָנע; דאַרפֿן מִיר גַּעֲדַעֲנֶקֶען אַז דַּעַר אִיבֶּעֲרֶשֶׁטֶער וויל אונז אויפֿוועקן פֿון שְׁלֵאָף, מִיר זַאָלֶן פֿאַררַעכְטֵן אונזערע מַעֲשִׂים.

דַּעַר רַמְבַּ"ם זַאָגְט (פֿרָק א' מֵהַלְכוֹת פִּעֻנִית, הַלְכָּה ב): "וְדַבֵּר זֶה מִדְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה הוּא,"

דאס איז די וועג תשובה צו טון, "שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן", ווען עס קומט א צרה זאל מען שרייען און וויינען צום אייבערשטן אז אלע זאלן וויסן אז דער אייבערשטער ברענגט דאס פדי מיר זאלן תשובה טון, מיר זאלן פאררעכטן אונזערע מעשים, אזוי ווי עס שטייט (תקנהו, ה, כה): "עונותיכם הטו אלה וחטאותיכם מנעו הטוב מכם", אייערע עבירות האט גורם געווען דאס שלעכטס, און די זינד ברענגט דאס שלעכטס, "וזה הוא שיגורם להם להסיר הצרה מעליהם", דאס וועט אנוועק נעמען די צרה.

איך בעט דיר זייער זאלסט תשובה טון; מאך זיך א חשבון הנפש וואס דו דארפסט פאררעכטן, זאג פארן אייבערשטן אז דו גייסט זיין ערליך, דו גייסט דאווענען שחרית, מנחה און מעריב יעדן טאג; דו גייסט לערנען דינע שיעורים יעדן טאג און עוסק זיין אין אסאך חסד, העלפן אידישע קינדער וויפיל דו קענסט. אויך דיין ווייב און קינדער זאלן זיך מאכן א חשבון הנפש; דיין ווייב זאל אכטונג געבן אויף צניעות, זי זאל גיין אנגעטון איידל און זיך פירן איידל און באשיידן, וועט דער אייבערשטער אונז העלפן אז די צרה וועט אריבער גיין.

אין די זעלבע צייט וואס מיר טוען תשובה, מיר פאררעכטן אונזערע מעשים דארפן מיר געדענקען אז דאס טאר נישט קומען פון פארלוירנקייט; מיר טארן זיך נישט פארלירן, מיר דארפן וויסן אז די גאנצע קאראנע איז דער אייבערשטער, דער אייבערשטער האט דאס געברענגט, דער אייבערשטער מאכט אלעס און טוט אלעס. ער וויל אונז צוריק ברענגען צו אים, מיר זאלן זיך נישט פארלאזן אויף קיינעם, מיר זאלן זיין אנגעהאנגען אין אים, די קאראנע איז א זאך וואס יעדער מענטש זעט קלאר אז עס איז נישט דא וואס צו מאכן, עס איז נישט דא אויף וועם זיך צו פארלאזן, נאר דער אייבערשטער קען אונז העלפן און וועט אונז העלפן.

דער נביא זאגט (הושע יד, ב-ד): "שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כשלת בעונך", אידישע קינדער טוט תשובה, קערט אייך צוריק צום אייבערשטן, "אשור לא יושיענו", קיין שום פאלק קען אונז נישט העלפן, "על סוס לא נרפב", די געווער וועט אונז נישט העלפן, "ולא נאמר עוד אלקינו למעשה דינו", מען וועט מער נישט טראכטן אז מיר קענען זיך אליינס העלפן, מען וועט נישט זאגן מיר האבן אייגענע אפגעטער, "אשר בך ירחם יתום", נאר דער אייבערשטער, ער אליינס וועט אונז העלפן.

...

זאגטס אביסל תהלים יעדן טאג.

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויקרא, כ"ו אדר, שנת תש"פ לפרט קטן

מרת ... תח'?

איך וויל אייך זייער בעטן איר זאלט זאגן אביסל תהלים יעדן טאג; די וועלט דארף אייער תהלים, דאס וועט ברענגען משיח צדקנו. מען האט אמאל דערציילט פאר רבי נתן זכרוננו לברכה אז עס זענען דא געוויסע חסידים וואס פירן זיך צו לייגן פאר'ן גיין שלאפן אונטער זייער קישן א פלאש ברוינפן, און ווען זיי וועקן זיך אויף פרעגן זיי: "משיח איז נאך אלץ נישט דא?" דאן הויבן זיי אן טרינקען ביז זיי ווערן שיכור און שלאפן נאכאמאל איין, זייער צוגאנג איז אז ווילאנג משיח איז נאכנישט דא דארף מען איינשלאפען דעם יצר הרע, ווייל ווען מען שלאפט זינדאגט מען נישט. האט רבי נתן געזאגט: "דאס איז נישט קיין עצה; מען דארף לייגן א 'תהלים' אונטערן קישן און ווען מען וועקט זיך אויף און מען זעט אז משיח איז נאך אלץ נישט דא זאל מען אפיר נעמען דעם תהלים, זאגן אפאר קאפיטלעך און שרייען צום אייבערשטן".

פארלירט זיך נישט, ווערטס נישט דערשראקן פון גארנישט; דער אייבערשטער איז דא, דער אייבערשטער היט אייך, מיר לייגן אין די הענט פונעם אייבערשטן. אנטלויפטס פון הערן גייעס; וואס דארפט איר הערן א צווייטנס צרות? עס וועט אייך זיין אסאך גרינגער אן הערן גייעס, פרויברטס עס אויס, איר וועט זיין רואיג און צופרידן. רעדטס מיט אייער מאן און קינדער דיבורי התחזקות, וועט איר זיין געזונט און שטארק.

...

אויב זי וועט שערן די האר, וועט זי געהאלפן ווערן מיט

ליכטיגע קינדער.

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויקרא, כ"ו אדר, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד ... נרו ואיר.

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

איף פריי זיך זייער צו הערן אז דיין ווייב תחזי וויל זיך אפשערן איר האר, זי וויל עס אבער נאר טון אויב איך זאג איר צו א קינד ביז א יאר; אויב איך זאג איר צו א קינד ביז א יאר דעמאלט איז זי מסכים זיך היינט אפצושערן, אבער אויב איך געב איר נישט אן הבטחה וועט זי עס נישט טון.

דו וויסט אונדאי וואס דער נאסידער רב זכותו גגן עלינו פלעגט זאגן; ער פלעגט מבטיח זיין קינדער פאר די פרויען וואס האבן זיך פארגענומען זיך אפצושערן, אמאל האט אים א מחוצפה געפרעגט: "רבי, וואס וועט זיין טאמער די ברכה וועט נישט מקוים ווערן?" האט דער נאסידער רב געזאגט: "איך בין גרייט צו ווערן אויס רב, אויס צדיק, אויס בעל מקובל, אויס נאסידער רב, אבי די פרוי וועט זיין אפגעשוירן"; אזוי שטארק האבן צדיקים געוואלט מען זאל זיך אפשערן.

זאג דיין ווייב תחזי, איך זאג איר צו, אויב זי שערט זיך אפ איר האר וועט זי זוכה זיין צו ליכטיגע קינדער, קינדער צדיקים.

...

ווי אזוי ווערט מען פטור פון דאגות.

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויקרא, כ"ו אדר, שנת תש"פ לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר.

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער הייליגער רבי האט אונז געגעבן אנעלכע ליכטיגע עצות, וואס ווער עס טוט די עצות קריכט ארויס פון אלע פראבלעמען. די ערשטע עצה איז שכתה; דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן כו): "אצל העולם השכתה היא חסרון גדול בעיניהם", ביי די וועלט איז שכתה א חסרון, "אבל בעיני יש בהשכתה מעלה גדולה, כי אם לא היתה שכתה, לא היתה אפשר לעשות שום דבר בעבודת ה'", אבער איך זאג אז שכתה איז א מורא'דיגע מעלה, ווייל ווען א מענטש וואלט געדענקט יעדע זאך וואס ער האט געטון וואלט ער נישט געקענט אנגיין וויטער מיט זיין לעבן, ווייל עס וואלט אים געשטערט אלעס וואס ער האט געטון.

חזר זיך דעם מאמר החכם: "העבר אין, והעתיד עדין, וההווה פהרף עין,

בְּאֵהָ מִיָּיִן, וְוֹאס אַיז גְּעוֹוֶען אַיז גְּעוֹוֶען – אַיז דאָךְ נִישְׁט ווערד זיך צו זאָרְגֵן אויף וואס אַיז גְּעוֹוֶען; דער עיקר דאָרף מֵעַן קוקן אויף פֿאַראַויס, נִישְׁט שְׁלֵעֲפֵן מִיט זיך דעם עֵבֶר.

אַז עס ווערט דיר גרינגער ווען דו געמסט מעדעצין זאלסטו אונדא נעמען מעדעצין, דאס וועט דיר העלפֿן זיין רואַיג, דו זאלסט נישט צוריק לויפֿן צו נעמען די שאַרפֿע דראַגס.

טייערער ברודער, ליבער חֵבֶר, פאר יעדע פֿראַבלעם איז דא אַן עצה; נישט דא אַזא זאך א צרה אַן קיין רפואה, חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָה זָאָגן (פֿנְחוּמָא נח, ח): "אַיִן מִכָּה בְּעוֹלָם שָׂאִין לָהּ רְפוּאָה", עס איז נישט דא קיין מִכָּה וואס עס זאל נישט זיין אויף דעם א רפואה, "רְפוּאָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע – תְּשׁוּבָה", דער רפואה אויפֿן יֵצֵר הָרַע איז תְּשׁוּבָה; נאך זאָגן חז"ל (פֿנְחוּמָא הַשֵּׁן וּבֵרָא, סִימָן טז): "שָׂאִם בְּיַד אָדָם כְּמָה עוֹנֹת וְהוּא שָׁב לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מַעֲלָה עָלָיו כְּאִילוֹ לֹא חָטָא", אַז אַ מענטש האט אַסאך געזינדיגט און ער טוט תְּשׁוּבָה, רַעְכָּנֵט אים דער אַיִבְעֵרְשְׁטֵער כְּאִילוֹ עַר הָאט נִישְׁט געזינדיגט.

זיי שטארק מיט זיך; זאלסט נישט צוריק לויפֿן צו דראַגס וועסטו זוכה זיין צו אַ חיים טובים.

...

נוץ אויס די צייט מיט לימוד התורה.

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ – א' פֿרַשַׁת וַיִּקְרָא, כ"ז אָדֶר, שְׁנַת תש"פ לְפָרֵט קָטָן לְכָבוֹד ... גֵּרוֹ זָאִיר

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

יעצט ווען אלעס איז אָפֿגעשפּאַרט, נישט דא וואו צו גיין נישט דא וואו צו קומען, אלע זיצן אין שטוב און ווארטן אויף אַ נס, בְּלִיבֵט אַיִבְעֵר נאר די הייליגע עצות פון רבי'ן; דער דרף הלימוד גייט אַן, אַז מֵעַן לְעֵרְנֵט אויפֿן דרף הלימוד פון רבי'ן (המבואר בשיחות הר"ן, סִימָן עו) דעמאלט דאָרף מֵעַן גאַרנישט; מֵעַן קען זיצן אין שטוב מיט'ן משניות'ל, מיט'ן חומש'ל, מיט'ן גמרא און לְעֵרְנֵען אַן אַ שיעור.

איף בעט דיר מיין טייערער ברודער, מיין האַרצִיגער חֵבֶר, אַנְשְׁטאַט זיצן מיט'ן טעלעפֿאן זיין מיט'ן משניות, מיט'ן גמרא; יעצט איז אַ צייט וואס מֵעַן

דארף זיך אויפנועקן פון שלאף און זען וואס בלייבט איבער, וואס האט מען; נאר דאס ביסל דינען דעם אייבערשטן - דאס בלייבט איבער אין אלע צייטן.

נעם יעצט א חומש און הויב אן מעביר סדרה זיין; היינט הויבן מיר אן ספר ויקרא, מען הויבט אן "ויקרא" - דער אייבערשטער האט גערופן משה רבינו, "ויקרא" האט א קליינע אלף, דאס ווייזט אונז מיר זאלן נישט פארגעסן אז דער אייבערשטער - דער אלף - דער אלופו של עולם איז איבעראל, ער איז אין יעדע זאך, נישט דא קיין שום זאך וואס זאל זיך פירן פון זיך אליינס און דעם אייבערשטן. ביי בלעם איז נישט דא קיין אלף ביי בלעם, שטייט (במדבר כג, ד): "ויקרא אלהים..." א לשון פון גנאי, א לשון פון טמאת קרי; ווייל ווען מען נעמט ארויס דעם אלף, מען נעמט ארויס דעם אייבערשטן - דאס איז טומאה.

הויב אן מעביר סדרה זיין; ווען יעדער איינער זוכט א סגולה צו קענען איבערלעבן די שרעק פון קאראנע נעם די סגולה פון די הייליגע חכמים וואס זאגן (ברכות ט): "לעולם שלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו"; א מענטש זאל לערנען יעדע וואך די פרשה פון די וואך צוויי מאל די פסוק און איין מאל תרגום, ווייל ווער עס איז מעביר סדרה יעדע וואך וועט לעבן לאנגע טעג און לאנגע יארן; דאס איז די בעסטע סגולה פאר אריכות ימים און דאס ראטעוועט א מענטש פון אלעם שלעכטס.

זוכסט א פלאץ וואו זיך צו באהאלטן? נעם די בלאט גמרא; דארט איז די בעסטע פלאץ זיך צו באהאלטן פון אלעם שלעכטס.

...

קוקן אויף די גוטס וואס דער אייבערשטער געבט אונז.

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת ויקרא, כ"ז אדר, שנת תש"פ לפרט קטן
לקבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער אייבערשטער זאל רחמנות האבן אויף אונז און אויף אלע אידן, מיר זאלן אפקומען אלעס וואס מיר דארפן אפקומען.

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות אות פדיון שבויים, סימן ה): "מי שאינו יוצא

מביתו חשוב כתפיסה, ווער עס גייט נישט ארויס פון שטוב איז דאס אזוי ווי ער זיצט אין תפיסה; מיר זענען איינגעשפארט אין שטוב, עס איז נישט גרינג אבער דער אייבערשטער איז מיט אונז, עס איז נאך מיט גרויס חסדים. אז מען קוקט גוט זעט מען אז דער אייבערשטער איז זייער גוט צו אונז; ער געבט אונז אן א שיעור אומזיסטיגע גוטס, מיר דארפן קוקן און אויפזוכן דאס גוטס וואס ער געבט אונז, מיר דארפן אים דאנקען אויף די גוטס וועט ער אונז ברענגען נאך גוטס.

...

זע צו גיין אין מקוה.

בעזרת ה' יתברך - ב' פרשת ויקרא, כ"ח אדר, שנת תש"פ לפרט קטן
 לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

לאז דיין ווייב אביסל גיין שפאצירן; אמת מען דארף יעצט זיין אפגעזונדערט וכו', אבער מען מעג און מען דארף אביסל ארויסגיין אויף די לופט שפען א פרישע אטעם. בלייב אביסל אין שטוב אז דיין ווייב זאל קענען אביסל ארויסגיין כאפן איר אטעם פון זיין א גאנצן טאג מיט די קינדער.

זוכסט א סגולה צו ווערן געראטעוועט פון די קאראנע, פון שטארבן? נעם די סגולה פון די הייליגע חקמים (ברכות ת), נעם א חומש און זיי מעביר סדרה; יעדן טאג זאלסטו לערנען אביסל חומש מיט'ן תרגום, דאס וועט דיר געבן לאנגע טעג און לאנגע יארן.

אויך זאלסטו לערנען אביסל משניות; אפילו דו פארשטייט נישט זאלסטו זאגן די ווערטער, דאס וועט דיר רייניגן פון אלעם שלעכטס.

געלויבט דעם אייבערשטן אז א טייל שולן האבן צוריק געעפנט די מקנאות, די רעגירונג לאזט גיין אין מקוה (מיט געוויסע תנאים); זאלסטו מקפיד זיין צו גיין אין מקוה. הער נישט אויס קיינעם, הער נישט צו די אלע וואס רעדן קעגן מקנה וכו' וכו', - ווען די גאנצע מחלה קומט נאר פון די וואס טוען עבירות, נישט פון מצות און מעשים טובים; קוקן טאג און נאכט סטעטו"ס - דאס ברענגט פראבלעמען, מקנה און דאווענען מיט מגן ברענגט נאר רפואות און ישועות.

דער אייבערשטער זאל רחמנות האבן אויף אונז.

...

האלטן די שטוב ריין.

בעזרת ה' יתברך - ב' פרשת ויקרא, כ"ח אדר, שנת תש"פ לפרט קטן

מרת ... תחי'

זייטס נישט דערשראקן פון קאראנע; זייטס נישט באזארגט טראכטנדיג: 'וואס וועט זיין?' ווייל די זארג און שרעק איז א גרעסערע סכנה ווי די מחלה אליין. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סנהדרין ק:): "לא תעיל דויה בלבך, דגברי גיברין קטל דויה", נעם זיך גארנישט צום הארצן, ווייל אסאך גבורים זענען שוין געשטארבן פון דעם וואס זיי האבן יעדע זאך גענומען צום הארצן.

איך בעט אייך זייער, לאזט אייך נישט פארפירן פון די וואס רעדן אייך צו צו קויפן א סקרין פאר אייערע קינדער, אזוי וועט איר קענען זיין רואיג אין שטוב; איך בעט זיך און איך וויין צו אייך, טוטס דאס נישט, ברענגט נישט אריין אין שטוב קיין שום זאך וואס מען קען זען אויף דעם מאוויס, ווידיאוס און פלעיס - אפילו פשרע; דאס איז ערגער פון די קאראנע.

עס איז שוין צייט זיך אויפצואוועקן און תשובה טון; דער אייבערשטער ברענגט א צרה נאר כדי מיר זאלן צוריק קומען צו אים, נישט צו ווערן דערווייטערט פון אים.

וואויל איז די פרוי וואס האט נישט קיין שום שייכות מיט די פלים; נישט קיין סמארטפאון, נישט קיין טעבלעט און נישט קיין שום זאך וואס האט סאשעל מידיע.

...

מיר וועלן אוועק נעמען די קאראנע נאר דורך לערנען אסאך

גמרא.

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויקרא, כ"ח אדר, שנת תש"פ לפרט קטן

לקבוד הבחור ... גרו יאיר.

איך האב ערהאלטן זיין בריוו.

מזל טוב פאר דיין סיום אויף ששה סדרי משנה! דו האסט זוכה געווען צו לערנען און ענדיגן גאנץ משניות אזוי יונג; דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט ווייטער אנגיין מיט'ן לערנען משניות דיין גאנץ לעבן.

מאך זיך א שיעור אין ש"ס, יעדן טאג זאלסטו לערנען גמרא; בפרט יעצט ווען מען האט פארשפארט אלע ישיבות און חדרים צוליב די מחלה פון קאראנע, דארף די וועלט האבן תורה. זאלסטו לערנען אסאך בלעטער גמרא אפילו דו פארשטייסט נישט; קוק נישט אויב דו פארשטייסט יא אדער דו פארשטייסט נישט, לערן אויפ'ן סדר דרך הלימוד פון רבי'ן, ווי דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן עו): "אין צריכין בלמוד רק האמירה לבד; לומר הדברים בסדר, וממילא יבין", מען דארף נישט פארשטיין ווען מען לערנט, מען דארף נאר זאגן די ווערטער פון די הייליגע תורה און צום סוף וועט מען פארשטיין.

מיר וועלן אנוועק נעמען די קאראנע נאר דורך לערנען אסאך גמרא; גמרא נעמט אנוועק אלע קלפות ומשחיתים און רוחות רעות.

...

אלעס וועט אריבער גיין בנקל ובנחת.

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויקרא, כ"ח אדר, שנת תש"פ לפרט קטן מרת ... תחי'.

אייער מאן האט מיר געבעטן איך זאל אייך שרייבן אפאר ווערטער. וייסט נישט דערשראקן, דער אייבערשטער וועט העלפן אלעס וועט אריבער גיין בנקל ובנחת; בעסט דעם אייבערשטן אז בזכות די צדיקים וואס האבן זיך מוסר נפש געווען פאר'ן כבוד שמים זאל אלעס זיין גוט.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות צדיק, חלק ב', סימן כ): "על ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולים להביא שנוי במעשה בראשית, כלומר לשנות הטבע", דורכ'ן דערמאנען די נעמען פון צדיקים קען מען טוישן די טבע; דעריבער איז גוט ווען מען בעט דעם אייבערשטן זאל מען ארויסזאגן די נעמען פון די צדיקים וואס מען געדענקט אויסנווייניג, צום ביישפיל: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד און שלמה, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יצחק לוריא אשכנזי, רבי ישראל בעל שם טוב, רבי נחמן בן פיגא מברסלב, רבי נתן מברסלב וכו', און נאך נעמען

פון צדיקים וואס מען געדענקט, און נאכדעם זאל מען זאגן די תפילה:

“הייליגער באשעפער, העלף מיר איה זאל געבוירן גרינג א געזונט קינד
 ברמ"ח איברים ושס"ה גידים און איה זאל זוכה זיין אריבער צו גיין די אלע טעג
 וואס איה ווארט - גרינגערהייט. נעם ארועק פון מיר אלע מיני עין הרע'ס אז קיינער
 זאל מיר נישט קענען שעדיגן. העלף מיר איה זאל זוכה זיין צו האבן ערליכע
 קינדער וואס וועלן טון זיין ווילן זייער גאנץ לעבן. רבוננו של עולם, העלף מיר
 איה זאל זיין געזונט און שטארק מיין גאנצע לעבן, איה זאל אייביג טון נאר גוטע
 מעשים וואס דו וועסט האבן פון דעם א נחת רוח. הייליגער באשעפער, נעם אן
 מיין תפילה און העלף מיר שוין אין זכות פון אלע צדיקים, ובפרט אין די זכות פון
 הייליגן רבי'ן רבינו נחמן בן פיגא זכותו גגן עלינו און אין זכות פון רבינו אליעזר
 שלמה בן מנחם זאב זכותו גגן עלינו, וואס האט געמאכט די תפילה, יהיו לציון
 אמרי פי והגיון לבי לפניה י? צורי וגואלי, אמן פן יהי רצון.”

חזר'טס אמונה; זינגטס ניגונים פון אמונה; רעדטס צו אלעמען פון אמונה -
 וועט ארויסגיין פון איה אלע פחדים.

...

101 מאל ששה סדרי משנה.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויקרא, כ"ט אדר, שנת תש"פ לפרט קטן
 לכבוד ... נרו יאיר,

האסט מיר זייער פרייליך געמאכט מיט זיין בריוו וואו דו שרייבסט מיר אז
 דו האסט זוכה געווען צו לערנען און ענדיגן הונדערט און איין מאל ששה סדרי
 משנה.

יעצט זאלסטו נאכאמאל לערנען וועסטו זוכה זיין צו וואס די הייליגע חכמים
 זאגן (תגינה ט:): "אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים, לשונה פרקו מאה ואחד", עס
 איז נישט גלייך די שבר פון דער וואס לערנט הונדערט מאל א פרק צו דער וואס
 לערנט הונדערט און איין מאל א פרק.

אז מען קוקט מיט אן אמת'ע אויג זעט מען אז מיר דארפן זיך נישט שעמען
 פון קיינעם. וואו אויף די וועלט איז דא אזא זאך, אז אינגעלייט, נישט סתם
 אינגעלייט, נאר פשוט'ע פראסטע אינגעלייט ווי מיר און דיר, זאלן זוכה זיין צו

ענדיגן הונדערט מאל ששה סדרי משנה? ! וואו אויף די וועלט איז דא אזא זאך אז פראסטע אינגעלייט זאלן זיין דבוק צום אייבערשטן? יעדע זאך וואס מען דארף, יעדע זאך וואס מען וויל בעט מען דעם אייבערשטן אזוי ווי גרויסע צדיקים; פון וועם דארפן מיר זיך שעמען? !

מוהרא"ש זכרוננו לברכה פלעגט מיר שטענדיג זאגן: "יואל, מיר האבן זיך נישט וואס צו שעמען מיט אונזער ישיבה פון קיין שום ישיבה אויף דער וועלט"; ממש אזוי ווי דער רבי האט געזאגט פאר רבי נפתלי (ווען דער רבי האט אים געבעטן צו זינגען און ער האט זיך געשעמט): "נפתלי, וואס האבן מיר זיך צו שעמען? בשבילנו נברא העולם (ת"י מוה"ר"ן, סימן רטו)!"

שטארק זיך און שטארק דיין ווייב; לעב מיט איר אזוי ווי דו האסט געלערנט ביי מיר, אן קיין חומרות און אן קיין פרישות. געדענק, דער אייבערשטער איז איבעראל, אין שול, אין כולל, אין ארבעט און אויף אין שטוב מיט די ווייב וכו', וכו'.

...

אין זכות פון שערן די האר, וועט איר האבן ליכטיגע קינדער.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויקרא, כ"ט אדר, שנת תש"פ לפרט קטן מרת ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

זייט נישט פארדאגה'ט; איר וועט האבן קינדער, איר וועט האבן ליכטיגע קינדער, בזכות אייער שטארקייט, אייער דרייסטקייט וואס איר האט געטון פארן אייבערשטן. איר האט זיך אפגעשוירן די האר אין די צייט וואס אלע אייערע געשוויסטער גייען ביז דערנוייל מיט זייער אייגענע האר.

איר וועט זוכה זיין צו האבן קינדער אזוי ווי די צדיקת קמחית; אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (יומא מז.): "שבועה בנים היו לה לקמחית", עס איז געווען א פרוי וואס האט געהייסן קמחית, זי האט געהאט זיבן קינדער, "וכלן שמשו בפהונה גדולה", און אלע זענען געווען פהנים גדולים. "אמרו לה חכמים: מה עשית שזכית לכה?" האבן די חכמים איר געפרעגט: וואס האסטו געטון אז דו האסט זוכה געווען צו דעם? "אמרה להם: מימי לא ראו קורות ביתי קלעי

שׁעריי", האט זי געזאָגט פֿאַר די חֲכָמִים: אײַף האב אײַביג אַכטונג געגעבן אַז די ווענט און די דאַף פון מײן הויז זאַלן נישט זען מײן האר.
שטאַרקט זיך, דער אײַבערשטער וועט אײַף העלפֿן; וואס איר דאַרפֿט בעטס נאַר פונעם אײַבערשטן, וועט איר זען גרויסע וואונדער.

...

א סיום הש"ס ביים ליל הסדר.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פֿרשֶׁת וַיִּקְרָא, כ"ט אָדָר, שְׁנַת תש"פ לִפְרֵט קָטָן

לְכָבוֹד הַבְּחִיר ... גֵּרוּ יֵאִיר,

אײַף האב עָרְהֵאלְטָן דײַן בְּרִיוּ.

אײַף בײַן אַזוי פֿרײַליך צו הערן די גוטע נײַעס אַז דו גײַסט מאַכן אַ סײַם הש"ס בײַם לײַל הַסֵּדֶר; עס איז זײַער אַ פֿאַסײַגע צײַט צו מאַכן דעמאַלט דעם סײַם הש"ס, די גאַנצע מִשְׁפָּחָה וועט זיך פֿרײַען צו זען ווי אַ יונגער בַּחור נוצט אױס די צײַט מיט לימוד התורה אױפֿן סֵדֶר דֶרֶךְ הַלִּימוד פון רבײַן. דאַס איז די וועג אַרױס צו גײַן פון מצרים, פון אַלע טמאות, אַזוי ווי דער רבֿי זאַגט (ליקוטי מוֹהַר"ן, חלק א', סימן יא): ווען משה רבינו איז געקומען צו פֿרעה בעטן ער זאל אַרױס שיקן די אײַדן פון מצרים ווייל דער אײַבערשטער וויל זײַ געבן די תורה בײַם באַרג סיני, האבן אים די פֿישוף מאַכער'ס געפֿרעגט: "תָּבֵן אַתָּה מְכַנִּיס לַעֲפָרִים?" דו ווילסט נעמען אײַדן וואס זענען עפֿרים אַזוי ווי ערד - אױף זײַער אַ נידעריגע מדריגה, און אין זײַ ווילסטו אַרײַן ברענגען 'תָּבֵן' - געטליכקײַט? ! האט זײַ משה רבינו געענטפֿערט: "אַמְרֵי אַנְשֵׁי: לְמַתָּא יִרְקָא, יִרְקָא שְׁקַל", ער האט זײַ געזאָגט: "יֵא, מען קען נעמען אַ מענטש, אפילו ער איז טיף אין דער ערד; ער ליגט אין בלאַטע, ער איז נעבעך אַרײַן געפֿאַלן אין גראַבע עבירות, ער איז באַמת אַ שטיק 'עפֿר', און אים צו ברענגען צו די גרעסטע מדריגות", אױב וועט דער מענטש אָנהײבן זאַגן די ווערטער פון די הייליגע תורה, "אַמְרֵי אַנְשֵׁי" - זאַגן און זאַגן בלעטער גמרא, זאַגן פֿרקים משניות, וועט ער זוכה זײַן תשובה צו טון, "יִרְקָא" איז אַ לִשׁוֹן פון תשובה, עײַן שם.

עצט ווען דו ענדיגסט ש"ס זאַלסטו נעמען אַ מסכתא און דאַס לערנען הונדערט און אײַן מאל, נאַכאַמאַל און נאַכאַמאַל און נאַכאַמאַל, אַזוי ווי

מוהרא"ש האט געשריבן אינעם בריוו אפאר שעה פאר'ן הסתלקות וואו ער בעט אלע בחורים תלמידי היכל הקודש מען זאל נעמען א מסכתא און דאס לערנען מאה פעמים ואחד פאר זיין נשמה, איך ברענג דיר אראפ דעם בריוו, דעם לשון וואס מוהרא"ש האט געשריבן אפאר שעה פאר'ן הסתלקות:

"שלוש וברכה ליניקי הצאן התלמידים היקרים אצלי אלו שלומדים במסגרת "היכל הקודש" ב"בית מנחם" וכן ב"בית שלמה" וב"תפארת התורה"

איך בעט אייך זייער אויב איר ווילט עפעס טון פאר מיין זכות, זאל יעדער איינער פון ענק נעמען א מסכתא, סיי וועלכע מסכתא גמרא איר ווילט, און מיט דעם אליין וואס איר וועט נעמען עפעס א מסכתא און דאס איבער'חזר'ן הונדערט און איין מאל, וועט איר מיר ארויפברענגען אזוי הויך וואס מען קען גארנישט אויסמאלן און אפשאצן בכלל.

דעריבער איז דאס מיין בקשה פון אייך, אז איר זאלט איבער'חזר'ן איין מסכתא הונדערט און איין מאל און מזכיר זיין מיין נאמען, און מיט דעם וועט איר מיר ארויפברענגען הויך הויך הויך.

אזוי אויך בעט איך אייך אז איר זאלט זיך נישט חבר'ן מיט קיין שום בחור וואס גליטשט ליידער אוועק.

איר זאלט קומען פסדר צו מיין קבר מתפלל צו זיין דארטן און רעדן צום אייבערשטן דארטן, און לערנען תורה דארט, און איך וועל אייך דאנקבאר זיין פאר דעם. איך וועל אנודאי הערן אלעס וואס איר בעט, און איך וועל פרויבירן צו טון איינער ווילן.

נאר נעמט אייך פאר צו האבן גוטע מדות, און איר זאלט זיין געוואוינט צו קומען ביי מיין קבר און איך וועל ערפילן איינער געבעט פון איינער הארץ צום גוטן".

דאס איז די עצה פאר שמירת עינים, דאס איז די עצה פאר אלע פראבלעמען, דאס איז די עצה צו ווערן פרייליך.

געב א גריס פאר דיין טאטע; זאג אים אז איך בענק זיך נאך אים, איך האב זייער ליב תלמידי היכל הקודש.

...

פארשפרייטן דעם רבינ'ס דיבורים.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויקרא, כ"ט אדר, שנת תש"פ לפרט קטן
 לכבוד אנשי שלומינו, תלמידי היכל הקודש בבית שמש, ה' עליהם יחיו
 איך בעט ענק זייער, יעצט ווען די גאנצע וועלט איז אין א פחד און בהלה
 דארפן מיר פארשפרייטן דעם רבינ'ס דיבורים וואס בארואיגט און היילט אויס.
 איך בעט אייך, נעמט קונטרסים און ספרים וואס מוהרא"ש האט געשריבן,
 דאס לעבט אויף מענטשן, דאס איז מחזק יעדן איינעם אין יעדן מצב.
 פארבינדט אייך מיט די מפיצים פון ירושלים, זיי האבן יעצט געדרוקט
 טויזנטער קונטרסים "וירוס הקורונה"; ווער עס ליינט דעם קונטרס ווערט
 בארואיגט און פרייליך, מען ווערט פול מיט אמונה אינעם אייבערשטן.

...

זע צו ווערן אנגעשטעקט מיט אמונה.

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ויקרא, כ"ט אדר, שנת תש"פ לפרט קטן
 לכבוד ... נרו יאיר,

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

געלויבט דעם אייבערשטן אז איך בין געזונט און מיין ווייב און קינדער
 זענען געזונט. מענטשן רופן מיר פון ארץ ישראל אויב איך בין געווארן
 אנגעשטעקט מיט די מחלה קאראנע ה' ירחם; געלויבט דעם אייבערשטן אז איך
 בין געווארן אנגעשטעקט פאר פופצן יאר צוריק מיט אמונה, מיט מוהרא"ש און
 איך שטעק אן אלעמען מיט דעם. דער אייבערשטער זאל מיר העלפן איך זאל
 בלייבן מיט די אנשטעקעניש פונעם צדיק און איך זאל אריבער פירן די
 אנשטעקעניש פאר די גאנצע וועלט.

די אנשטעקעניש פון מוהרא"ש קען מען איבער כאפן אפילו אויפ'ן
 טעלעפאן, אפילו יעצט ווען דו קענסט נישט קומען אין ישיבה, מען דארף אכטונג
 געבן זיך נישט צוזאמצוקומען מיט אנדערע, זאלסטו רופן "קול אמונה" און הערן
 די חיוקים, אזוי וועסטו כאפן די אנשטעקעניש, די אמונה; עס וועט אריין גיין
 אין דיר די אמונה אזוי שטארק אז דו וועסט מער נישט מורא האבן פון גארנישט,

דו וועסט לעבן א גוט לעבן.

א מפיץ דערציילט מיר אז נעכטן ביי הפצה האט אים איינער געזאגט: "איך געב זיך אכטונג א גאנץ יאר פון די קונטרסים אזוי ווי מען דארף זיך אכטונג געבן פון קאראנע", יענער האט נישט געוואלט נעמען די ספרים, ער האט געהערט אסאך לשון הרע אויפן רבין, זאגט אים דער מפיץ: "יאה, ברוסלב איז אזוי ווי די קאראנע, אזוי ווי די קאראנע גייט פון איינעם צום צווייטן, מען קען דאס נישט ביז דערנוייל אפשטעלן, אזוי איז ברוסלב"; ווען איינער ווערט אנגעשטעקט מיט ברוסלב פירט ער דאס וויטער פון איינעם צום צווייטן, מען קען דאס נישט און מען וועט דאס נישט קענען אפשטעלן.

איך בעט דיר זייער, יעצט ווען אלע זענען אזוי פארלוירן זאלסטו לערנען אסאך אשר בנחל און הערן אסאך שיעורים אויפן טעלעפאן וכדומה אז דו זאלסט בלייבן שטארק מיט אמונה, נישט ווערן פארלוירן.

...

שמחה איז א רפואה פאר אלע קרענק.

בעזרת ה' יתברך - ד' פרשת ויקרא, ראש חודש ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן
לקבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

גיי אביסל ארויס פון שטוב מיט דיין ווייב שפאצירן; אפילו יעצט ווען מען דארף זיין איינגעשפארט אין שטוב מיינט מען נישט צו זאגן אז מען זאל זיצן אין שטוב טאג און נאכט, פון זיצן אין שטוב קען מען באקומען ערגערס פון קאראנע, מען מיינט צו זאגן מען זאל אכטונג געבן פון אנדערע, אבער אז מען גייט אליינס אביסל ארום די גאס איז זייער וויכטיג.

זיי פרייליך; מיט שמחה וועלן מיר מבטל זיין די קאראנע און אלע אנדערע מחלות וחלואים רעים. דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן כד): "בשביל זה נקראין השמחה והרקודין חולה", דערפאר רופט מען אן טאנצן און זיין פרייליך מיטן לשון פון חולה, "כי הם תקוה החולאת", ווייל טאנצן און זיין פרייליך היילט אויס אלע קרענק.

יעצט אין די טעג וואס מיר דארפן פועלן א רפואה פאר די וועלט, נעם א

ליקוטי מוהר"ן און לערן יעדן טאג די תורה (שם): "מצנה גדולה להיות בשמחה תמיד", עס איז א גרויסע מצנה צו זיין שטענדיג פרייליך, "ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחרה בכל כחו", און אנוועק נעמען פון זיך די עצבות און מרה שחרה מיט אלע כוחות. "וכל החולאת הפאין על האדם, כלם באין רק מקלקול השמחה", אלע מחלות און קרענק וואס קומען אויפן מענטש קומט נאר צוליב עצבות און מרה שחורה. און דער רבי זאגט ווייטער: "וגם חכמי הרופאים האריכו בזה, שכל החולאת על ידי מרה שחרה ועצבות, והשמחה הוא רפואה גדולה", אויף די דאקטורים זענען מודה אז אלע פראבלעמען און קרענק קומען פון נישט זיין פרייליך, און שמחה איז א רפואה פאר אלע קרענק; ווען א מענטש איז פרייליך נעמט ער אנוועק פון זיך אלע צרות און יסורים.

מענטשן רופן מיר פּרעגן צי איך בין אנגעשטעקט געווארן מיט די קאראנע השם ישמרנו; געלויבט דעם אייבערשטן אז איך בין געזונט און שטארק, איך בין אנגעשטעקט מיט עפעס אנדערש, איך בין אנגעשטעקט מיט מוהרא"ש, מיטן רבין.

זיי פרייליך.

...

מיר ליגן אין די הענט פונעם אייבערשטן.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויקרא, ראש חודש ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן
לכבוד ... גרוי זאיר,

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

לאמיר זיך שטארקן, לאמיר זיך נישט פארלירן; אלעס וואס פאסירט איז נאר ווייל דער אייבערשטער וויל זען צו וועם מיר וועלן זיך ווענדן ווען עס וועט אריבער גיין שווערע צייטן.

יעצט דארפן מיר נוצן די עצות פון רבין וואס מיר הערן א גאנץ יאר; יעצט איז די צייט צו נוצן די אוצרות און טיילן פאר אנדערע דערפון.

פארגעס נישט: "מיר ליגן אין די הענט פונעם אייבערשטן"; נישט קאראנע הרגעט דעם מענטש. דער אייבערשטער מאכט אלעס מיט א חשבון, מען דארף נאר גיין צו אים און אים בעטן ער זאל אויגז העלפן.

נישט דא וואס צו טון; א שאד צו שטיין און פלוישן און רעדן נאכאמאל און נאכאמאל פון די קארנע, ענדערש זאג א שטילע תפילה: "הייליגער באשעפער, העלף אונז, האב רחמנות אויף אידישע קינדער, האב רחמנות אויף אלע וואס ליגן אין בעט נישט געזונט, אלע חולי ישראל, הייליגער באשעפער שיק אונז א רפואה, נאר דו אייבערשטער קענסט אונז העלפן, אלע אויגן זענען געוואנדן צו דיר אייבערשטער, אלע הערצער קוקן נאר צו דיר, אלע שטייען און ווארטן דו זאלסט אונז העלפן".

היינט נאכט אום ניין אזייגער וועט פארקומען די וועכנטליכע שיעור אויפן טעלעפאן; היות מען קען זיך נישט צוזאמקומען וועט מען קענען מיט האלטן דעם שיעור אויפן טעלעפאן, אויף "קול אמונה".

...

יישר כח פאר'ן זיך אפגעבן אזוי שיין מיט די סקול.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויקרא, ראש חודש ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן מרת ... תח'.

איך האב נישט קיין ווערטער דיר צו באדאנקען פאר אלעס וואס דו העלפסט מיר מיט'ן סקול אין שטעטל; דו געבסט זיך אפ מיט די מיידלעך און מיט די לערערניס טאג און נאכט מיט אזויפיל הארץ און געטריישאפט, דער אייבערשטער זאל דיר געבן אסאך כח זאלסט ווייטער קענען ממשיך זיין מיט זיין הייליגע ארבעט.

איך וויל דיר בעטן זאלסט איבער געבן פאר אלע עלטערן אז אויב א קינד שפירט זיך נישט גוט קען מען נישט שיקן דעם קינד אין סקול און נישט אין חדר; איך הער זאגן אז עס זענען דא אומ'אחריות'דיגע עלטערן וואס שיקן די קינדער אין סקול און אין חדר מיט היץ, זיי טראכטן נאר פון זיך, זיי טראכטן נישט פון א צווייטן אז דאס איז א ספנה פאר אנדערע.

געב איבער פאר די עלטערן אז אויב מיר וועלן זען עלטערן שיקן די קינדער אין סקול אדער חדר מיט היץ (פיבער) וועלן מיר אהיים שיקן די גאנצע משפחה פאר א גאנצע וואך, מיר וועלן זייער אכטונג געבן אויף אונזערע קינדער זיי זאלן זיין געזונט און שטארק.

שטארק זיך; שטארק די מיידלעך, שטארק די טיטשערס און ברענג אריין חיות אין אלע פרויען פון שטעטל. ווי מער מען רעדט צו אנדערע דיבורי חיזוק ווערט מען שטערקער און שטערקער.

...

אויף פסח וועט זיין, אבער ווי נעמט מען דעם פסח אליין?

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ויקרא, ב' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן לכבוד מינע טייערע חברים תלמידי היכל הקודש פון ירושלים, ה' עליהם יחיו.

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו אז מיר ווייסן פון הייליגן רבי'ן און זיינע תלמידים; ווער עס לעבט מיט'ן רבי'ן האט אן אנדערע סארט לעבן, מען לעבט מיט א קלארע אמונה, מען ווערט נישט פארלוירן ווען עס גייט איבער שווערע צייטן, די אמונה איז אזוי קלאר, מען שפירט ווי דער אייבערשטער היט, דער אייבערשטער מאכט אלעס.

יעצט ווען די וועלט איז אין אזא שרעק זעט מען וואס דער רבי געבט אונז, דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח', אות ח): "וְצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵאֵד מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ 'שִׁיזְכָּה לְהִתְקַרֵּב לְמִנְהִיג אֲמִתִּי, כְּדֵי שְׁיִזְכָּה לְאֲמוּנָה אֲמִתִּית בְּשִׁלְמוֹת,'" מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן מען זאל זוכה זיין צו טרעפן אן אמת'ער צדיק וואס קען צוברענגען צו האבן א ריינע קלארע אמונה, "כָּל הַמִּתְקַרְבִּים לְמִנְהִיג אֲמִתִּי, זֹכִינ׳ן לְאֲמוּנָה יְשָׁרָה דְקִדְשָׁה", ווייל אלע וואס זענען מקורב צו אן אמת'ן צדיק זענען זוכה צו האבן א קלארע אמונה; דאס באקומט מען ווען מען ווערט מקורב צום רבי'ן, אלע קשיות, ספיקות און בלבולים גייען אנוועק און די אמונה שיינט און לייכט, מען לעבט מיט אן אמונה ברוחה ומזוככת. זארגט נישט פון וואו איר וועט האבן אויף צרכי פסח, אלע וועט איר האבן גרויס שפע; דער עיקר דארף מען זארגן ווען מיר וועלן שוין זוכה זיין צו זיין ערליכע אידן, פרייליכע אידן. אזוי ווי רבי נתן האט געזאגט פאר איינעם וואס איז זיך געקומען אפרעדן צו אים אז ער האט נישט קיין געלט אויף פסח, רבי נתן האט אים מחזק געווען און געזאגט: "אויף פסח וועט זיין, אבער ווי נעמט מען דעם פסח אליין?" מען זעט בחוש אז ווען עס קומט אן דער יום טוב פסח האט למעשה

יעדער איינער וויין, מצות און כל טוב וטוב; אידן פארטיילן שווערע געלטער פאר צדקה, מען טיילט מצות און אלע סארטן עסן וכו', האט רבי נתן געזאגט: "אויף פסח וועט זיין, אבער ווי נעמט מען דעם פסח אליין?" ווי נעמט מען דעם פה-סח - דאס רעדן צום באשעפער. מיר דארפן בעטן דעם אייבערשטן: "רבנו של עולם, העלה מיר אז איך זאל זוכה זיין צו רעדן צו דיר און געדענקען אז קיינער קען מיר גארנישט טון, העלה מיר איך זאל געדענקען אז אלעס קומט פון דיר. העלה מיר באשעפער אז איך זאל האבן ריינע אויגן, א ריינע מח און א ריינע הארץ, העלה מיר איך זאל קענען אויסרייניגן מיינע אברים זיי זאל נישט זיין חמץ'דיג פונעם יצר הרע".

איך בענק זיך זייער נאך אייך, מיין הארץ איז מיט אייך; בפרט מיט די מפיצים וואס רוען נישט, נאר גיין טאג און נאכט פארשפרייט מען דעם הייליגן רבינ'ס עצות.

שטארקט אייך מיט אמונה פשוטה; מיר ווייסן גארנישט, מיר פרעגן גארנישט, מיר פארשטייען גארנישט און מיר ווילן נישט פארשטיין; מיר ווילן נאר טון וואס דער אייבערשטער הייסט און וויל.

שטארקט אייך אלע אין הפצה; יעצט איז א צייט וואס אלע וועלן נעמען די ספרים, מענטשן זענען זייער פארלוירן, מען זוכט אביסל חיזוק, נאר דער רבי האט חיזוק. א גוט שבת.

...

דער וואס לעבט מיט אמונה האט א שיינע זיסע לעבן.
בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת צו, ד' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן
לקבוד ... גרו ואיר,
איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר האבן א רבי וואס געבט אונז א קלארע אמונה אינעם אייבערשטן.

די גאנצע לעבן איז גאר אנדערש ווען מען לעבט מיט אמונה, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (שיחות הרה"ק, סימן נג): "מי שיש לו אמונה - חיייו חיים", ווער עס

האט אַמונה איז אים דאס לעבן א לעבן, "והוא מבֿלה ימי חַייו בְּטוֹב תְּמִיד", און ער פֿאַרברענגט זיינע טעג און יארן נאר מיט גוטס. "כִּי בְּשֶׁהוֹלֵךְ לוֹ פְּרָאוּי וַיֵּשׁ לוֹ טוֹב, בְּוֹדָאֵי טוֹב לוֹ", ווייל ווען עס גייט אים אלעס אזוי ווי ער וויל, איז דאך גוט, "וַאֲפִלוּ כְּשֶׁאִינוּ כֶּף, דֶּהֱיִנוּ שְׂאִין מִתְּנַהֵג לוֹ כְּסֹדֵר וַיֵּשׁ לוֹ יְסוּרִין חֵס וְשְׁלוֹם גַּם-בְּכֵן טוֹב", און אפילו ווען עס גייט אים נישט גוט, ער ליידיט יסורים חס ושלום - איז אים אויף גוט, "כִּי הוּא בְּטוֹחַ שְׂאֵף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ יְרַחֵם עָלָיו לְהֵבֵא וַיֵּיטִיב אַחֲרֵיתוֹ, כִּי מֵאֲחֵר שֶׁהִכַּל מֵאֲתוֹ יִתְּבַרְךָ בְּוֹדָאֵי הַכֹּל לְטוֹבָה", ווייל ער פֿאַרלאזט זיך אויפֿן אייבערשטן אז דער אייבערשטער וועט רחמנות האבן און אים העלפֿן. ווייל אז דער אייבערשטער ברענגט מיר די שלעכטס איז דאך זיכער אז דאס איז גוט פאר מיר, "אַבֿל מִי שְׂאִין לוֹ אַמוֹנָה חֵס וְשְׁלוֹם, חַיִּיו אֵינָם חַיִּים כָּלֵל, כִּי תִכְרַף כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו אִיזָה רָעָה שׁוֹב אֵין לוֹ שׁוֹם חַיּוֹת, כִּי אֵין לוֹ בְּמָה לְנַחֵם עֲצָמוֹ כָּלֵל, מֵאֲחֵר שְׂאִין לוֹ אַמוֹנָה כָּלֵל, וְאֵין לוֹ שׁוֹם חַיּוֹת וְשׁוֹם טוֹב, מֵאֲחֵר שֶׁהוֹלֵךְ בְּלִי הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ וּבְלִי הַשְּׂגָחָה רַחֲמָנָא לְצֻלָּן", אבער דער וואס האט נישט קיין אמונה האט נישט קיין לעבן, ווייל ווי נאר עס גייט אים עפעס שלעכטס האט ער נישט קיין שום טרייסט, ער האט זיך נישט מיט וואס צו טרייסטן ווייל ער גלייבט דאך נישט אינעם אייבערשטן רחמנא לצלן, "אַבֿל עַל-יְדֵי אַמוֹנָה מַה טוֹב וַיִּפָּה הַחַיּוֹת שְׁלוֹ כֵּן"ל", אבער דער וואס לעבט מיט אמונה האט א שיינע זיסע לעבן.

זע צו לערנען דייע שיעורים כסדרן; אביסל חומש רש"י, אביסל משניות און אסאך בלעטער גמרא. דאס וועט איבער בלייבן פון אונז, דאס נעמט מען מיט, עפעס אנדערש איז א דמיון. דעם פֿאַרגאַנגענעם שְׁבֵת איז געווען דער יאָרצייט פון אונזער חבר שמעון ענדצווייג עליו השלום; ער האט זיך אָנגעגרייט אסאך משניות און גמרא, יעצט איז אים גוט, יעצט האט ער מנוחה, ער זיצט אויבן אין גן עדן און לערנט די הייליגע תורה וואס ער האט אריין געכאפט די צוויי יאר אין ישיבה; זאלסטו אויף אריין כאפן לערנען דייע שיעורים וועסטו האבן וואס מיט צו נעמען.

...

מיט די הייליגע מצה וועלן מיר מבטל זיין אלע מחלות און חלאים רעים.

בעזרת ה' יתברך - א' פרשת צו, ה' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר,

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך בעט דיר זייער שטארק זיך מיט אמונה; ווער נישט פארלוירן, מען טאר
נישט אויפגעבן, דער אייבערשטער וועט העלפן, עס וועט קומען א רפואה; דער
אייבערשטער ווארט מיר זאלן עפענען אונזער מויל צו אים, מען זאל זיך ווענדן
צו אים, אים בעטן פאר רחמנות אויף אידישע קינדער און אויף די גאנצע וועלט.
דער אייבערשטער וויל נאר איין זאך, דאס מיר זאלן אנערקענען אז מיר
קענען גארנישט; מיר זענען יעצט אין א מצב וואס אלע זעען ווי דער (דברים ח, יז):
"כחי ועצם ירי" איז צעזעצט און צעשמעטערט, נישט דא אויף וועמען זיך צו
פארלאזן; יעדער איז מודה אז מען האט נישט קיין עצה, מען האט נישט קיין וועג
ארויס פון די מחלה קאראנע. אלע שטארקע לענדער, אלע מעכטיגע לענדער
שטייען פארלוירן און זאגן אפן אז עס איז נישט דא קיין עצה, אלע זאגן מיט אן
אפענעם מויל (סוטה ט): "על מי לנו להשען? על אבינו שבשמים", נישט דא אויף
וועם זיך צו פארלאזן נאר אויפ'ן הייליגן באשעפער.

קויף זיך איין מצה, קוק נישט אויף געלט; מען דארף צאלן געלט פאר א
מצנה. דער זוהר הקדוש זאגט (שמות, קכח): אויפ'ן פסוק (שמות כה, ב): "ויקחו לי
תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי - האי מאן דבעי לאשתדלא
במצנה, ולאשתדלא ביה בקודשא בריה הוא, אצטריף דלא ישתדל ביה בריקניא
ובמגנא, אלא אצטריף ליה לבר נש לאשתדלא ביה כדקא יאות כפום חיליה", ווען
א מענטש טוט א מצנה דארף מען באצאלן געלט פאר די מצנה, דורך דעם איז
מען זוכה צו ווערן נאנט צום אייבערשטן, עיין שם.

מיט די הייליגע מצה וועלן מיר מבטל זיין אלע מחלות און חלאים רעים;
מצה איז א מעדעצין, אזוי ווי דער זוהר הקדוש רופט דאס אן (פרשת בא, מא):
"מיכלא דמהימנותא", אן עסן פון אמונה; ווייל דורך מצה ווערט געשטארקט די
אמונה. ווידער אויף א צווייטע פלאץ (פרשת תצוה, קפג): רופט עס דער זוהר אן:
"מיכלא דאסנותא", אן עסן פון רפואה; מצה היילט אויס דעם מענטש. מוהרא"ש

זאגט אז מיט'ן רבינ'ס ווערטרער איז דאס איין זאך, ווייל דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה): "כי יש סובלי חלאים שיש להם מכות מפלאות, והם סובלים החלאים רק בשביל נפילת האמונה", עס זענען דא זייער אסאך מענטשן וואס האבן מחלות און זיי ליידן דאס נאר ווייל זיי האבן נישט קיין אמונה; קומט אויס אז ווען מען עסט מצה און עס ווערט געשטארקט די אמונה ווערט מען אויסגעהיילט.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו מקבל זיין די ליכטיגע טעג, מיר זאלן ארויסגיין פון אונזער אייגענע מצרים, אונזער קטנות הדעת; מיר זאלן זוכה זיין צו שפירן דעם אייבערשטן, נישט מורא האבן פון קיינעם.

...

לאז נישט אפ דיין ווילן צו זיין אן ערליכער איד.

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת צו, ה' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר,

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איין זאך בעט איך דיר, לאז נישט אפ דיין ווילן, אפילו דו זעסט אז עס גייט

נישט זאלסטו ווייטער וועלן זיין גוט.

כל זמן דו וועסט וועלן, בענקען און גליסטן צו זיין אן ערליכער איד וועסטו

ביים סוף זוכה זיין צום דעם. אזוי ווי די מעשה גייט מיט'ן רבינ'ס מחותנים, הרב

הקדוש מוואלטשיסק זכותו יגן עלינו און הרב הקדוש חממעלניק זכותו יגן עלינו.

דער וואלטשיסקער רב האט זייער שטארק געוואלט אנקומען אויף ארץ ישראל,

פערציג יאר האט ער געבענקט און מתפלל געווען אז ער זאל זוכה זיין אנצוקומען

אויף ארץ ישראל; ווען דער חמעלניקער רב האט דאס געהערט האט ער געלאכט

דערפון, ער האט געזאגט: "וואס בענקט ער אזוי סאך און וואס איז ער אזוי

מתפלל אויף דעם? אז מען וויל פארן נעמט מען געלט און מען פארט!" ווען מען

האט דאס דערציילט פאר'ן רבי'ן האט דער הייליגער רבי געזאגט: "איר וועט זען

אז דער וואלטשיסקער רב - וויבאלד ער בענקט קיין ארץ ישראל - וועט צום סוף

זוכה זיין צו פארן קיין ארץ ישראל, ווידער דער חמעלניקער רב - וואס זאגט אז

מען נעמט געלט און מען פארט - וועט נישט אנקומען קיין ארץ ישראל", און אזוי

איז טאקע געווען.

זעט מען פון דעם אז דער עיקר איז דער רצון; ווילאנג א מענטש וויל זוכה זיין צו זיין אן ערליכער איד, כל זמן א מענטש בענקט צום אייבערשטן, ער בענקט ארויס צו גיין פון זיינע שלעכטע מעשים - וועט ער צום סוף זוכה זיין ארויס צו גיין פון זיינע שלעכטע מעשים.

...

שטארקט אייך מיט אלע כוחות, וועט איר איבערקומען אלע שוועריקייטן.

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת צו, ה' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן מרת ... תחזי'.

דער אייבערשטער זאל אים גיך אויסהיילן און איר זאלט באקומען הימלישע כוחות צו קענען אנגיין מיט די שטוב ארבעט.

איך בעט אייך זייער איר זאלט זיך שטארקן מיט אלע כוחות; איר האט שוין אסאך שווערע מצבים איבערגעטראגן, יעצט איז נישט קיין צייט פון אויפהייבן הענט, יעצט דארף מען זיין א העלד. מען דארף אנגיין מיט די שטוב ארבעט, מען טאר נישט קרעכצן.

איך האב געהאט א חשוב'ע פאבע עליה השלום, זי איז געווען א העלדישע פרוי, זי האט איבערגעלעבט די קריג נאר ווייל זי האט געוואלט. זי פלעגט אונז זאגן יעדע מאל מיר זענען איר געקומען באזוכן: "איר וויסט פארנוואס איך האב איבערגעלעבט דעם קריג? נאר ווייל איך האב געוואלט לעבן; אלע זענען אומגעקומען און איך לעב, ווייל איך האב געוואלט לעבן"; זי איז געווען זייער שוואך די לעצטע יארן, אבער זי פלעגט אלץ ווייזן א פויסט און זאגן: "איך האב אזויפיל כח".

מאכטס א פויסט - א סימן פון שטארקייט און זייטס א העלדישע מאמע; ווערטס נישט פארלוירן, דער אייבערשטער וועט העלפן איר וועט זיין געזונט, אייער מאן און קינדער - אלע וועלן זיין געזונט.

...

בַּעַט דַּעַם אַיִבְעַרְשְׁטֵן זאַלְסֵט קענען אויסרוימען דעם חֲמִץ.

בעזרת ה' יתברך - ב' פרשת צו, ו' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן

לקבוד ... גרו יאיר,

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא"ש פלעגט דערצייילן אז דער הייליגער צדיק רבי דוד ממיקוליב זכר צדיק לברכה, א תלמיד פון בעל שם טוב זכותו יגן עלינו איז געפארן מאכן וויין פארן הייליגן בעל שם טוב; ער האט עס אליינס געמאכט מיט אלע חומרות, מיט אלע ענינים און מיט אלע בחינות וכו' וכו'. אויפ'ן וועג אהיים האט מען אים אפגעשטעלט ביים גרעניץ און דער וועקטער האט געעפנט דעם פאס וויין און עס דורכדעם געמאכט יין נסך. רבי דוד איז געווען זייער צעבראכן פארנוואס דאס האט פאסירט, האט אים דער הייליגער בעל שם טוב געפרעגט: "האסט געבעטן דעם אייבערשטן אז אלעס זאל זיך אויסארבעטן לטובה?" האט ער געזאגט פארן הייליגן בעל שם טוב: "איך האב אינגאנצן פארגעסן צו בעטן דעם אייבערשטן אז אלעס זאל זיך אויסארבעטן", האט אים דער הייליגער בעל שם טוב געזאגט: "אן תפילה קען דער מענטש גארנישט טון, מען מיינט אז מען קען זיך אליינס אן עצה געבן, אבער אן תפילה קען מען גארנישט".

יעצט ווען מיר רוימען אויס דעם חֲמִץ דארפן מיר אסאך בעטן דעם אייבערשטן מען זאל נישט נכשל ווערן מיט חֲמִץ חס ושלום און מיר זאלן האבן א פרייליכע יום טוב פסח, דורכדעם וועלן מיר זוכה זיין אויס צו רוימען דעם חֲמִץ און צו א פרייליכן יום טוב.

בנוגע חומרות וכו'; עס איז שווער צו שרייבן באופן פללי, פון איין זייט האט דער רבי נישט געוואלט מיר זאלן לעבן מיט חומרות, אבער פון די אנדערע זייט זעען מיר אז דער רבי האט נישט געבראקט במשך דעם גאנצן יום טוב פסח, נאר אחרון של פסח, דעריבער איז כדאי דו זאלסט פרגען יעדע זאך, אזוי וועסטו וויסן ווי אזוי זיך צו פירן.

איך ווארט צו הערן פון דיר ווי אזוי דו שפירסט זיך; דו, דיין ווייב און קינדער. מען קען זיך נישט טרעפן פנים בפנים אין די טעג, אלע זענען איינגעשפארט אין שטוב, אבער מען קען זיך שרייבן און מען דארף זיך שרייבן; איך וואלט זייער הנאה געהאט צו הערן פון דיר בכתב וואס דו מאכסט.

...

וועלכע סארט תכלת זאל מען נוצן אויף די ציצית?
 בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת צו, ו' ניסן, שנת תש"פ לפרט קטן
 לכבוד ... גרו יאיר,
 איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

איף וואלט דיר געדארפט שרייבן יעדן טאג א בריוו דיר מחזק זיין אין דיין הייליגע ארבעט וואס דו ביסט עוסק אין פארשפרייטן דעם הייליגן רביניס עצות אויף די וועלט; ביסט עוסק אין ברענגען משיח צדקנו, ווי מער מען פארשפרייט די עצות פאר די וועלט אלץ נענטער קומען מיר צו די גאולה שלימה, ווייל די ספרים און קונטרסים האבן א כח צוריק צו ברענגען אלעמען צום אייבערשטן.
 איף בעט דיר זיי ממשיך מיט'ן דרוקן און פארשפרייטן די ספרים ביתר שאת; דאס איז אונזער תיקון, דאס אונזער תשובה אויף די מעשים וואס מיר דארפן פאררעכטן. ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, אות נאוף, סימן מא): "תקון להוצאת זרע לבטלה - שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה", צוריק ברענגען מענטשן צום אייבערשטן און צו די תורה איז א תיקון אויף פגם הברית; עס איז נישט דא א גרעסערע זאך וואס א מענטש קען טון צו פאררעכטן וואס ער האט פגם געווען ווי צו עוסק זיין אין הפצה.

בנוגע אנטון תכלת; מוהרא"ש זכרוננו לברכה האט זיך געפירט צו גיין מיט תכלת ווייל רבי אברהם בן רבי נחמן זכרוננו לברכה איז געגאנגען מיט תכלת. ער האט געהאט א קבלה פון זיין טאטע רבי נחמן טולטשינער - א תלמיד פון רבי נתן, וואס האט געהערט פון רבי נתן אז ווען דער רבי האט געזאגט: "פון מיר ביז משיח וועט נישט זיין קיין גייעס", האט דער רבי געגעבן א קרעכץ און זיך אנגערופן: "אה תרחם, אה תרחם"; דעמאלט האט מען נישט פארשטאנען וואס דער רבי מיינט מיט דעם: "אה תרחם", אבער שפעטער ווען דער גרויסער צדיק דער ראדזינער רבי זכותו יגן עלינו האט אנפלעקט די תכלת אין יאר תרח"ם האט זיך רבי אברהם בן רבי נחמן זכרוננו לברכה געטראפן מיט אים און דערביי אנגענומען דעם ענין פון גיין מיט תכלת. ער האט געזאגט אז דאס האט דער רבי געמיינט מיט'ן: "אה תרחם", עס וועט זיין איין פרישע זאך, די זאך פון תכלת.

אזוי טוען אלע וואס זענען געגאנגען מיט רבי אברהם ז"ל, אלע גייען מיט תכלת. אזוי אויך איז נישט משנה וואס פאר א תכלת מען גייט, ווייל עס איז נישט דא דער פראבלעם פון שעטגז ביי ציצית; דער עיקר אז מען גייט מיט תכלת וואס דאס דערמאנט פונעם אייבערשטן. אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מנחות מג:): פארן וואס האט דער אייבערשטער געהייסן גיין מיט תכלת? "מפני שהתכלת דומה לים", דער קאליר פון תכלת דערמאנט פונעם ים, "וים דומה לרקיע", און דער קאליר פונעם ים דערמאנט פונעם הימל, "וירקיע לכסא הכבוד", און די הימל דערמאנט פונעם אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן אלע זוכה זיין צו לעבן מיטן אייבערשטן, רעדן צו אים און רעדן מיט אנדערע שטענדיג פונעם אייבערשטן. א פרייליכן יום טוב.

...

